

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. november 4.

bb 1. tit-csoportok alakulnak az üzemekben, intézkedések az ismeretterjesztés színvonalának továbbfejlesztésére - dr. nagy László főtitkár nyilatkozata

i hi/sze szb sr

1961. november 4.

a tudományos ismeretterjesztő társulat országos titkársága kidolgozta a tit 1961/62. évi munkájának irányelveit, a mostani oktatási év fő tennivalóiról dr. nagy László, a társulat főtitkára az alábbi tájékoztatást adta:

- az ismeretterjesztésben jelenleg az a fontos feladat áll előttünk, hogy a második öt éves terv megvalósítását szolgáló időszerű gazdasági, politikai és ideológiai feladatok végrehajtását minél hathatósabban előmozdítsuk, ennek megfelelően az ismeretterjesztési idény előkészítése sokoldalubb és alaposabb volt, mint bármikor ezelőtt, az ismeretterjesztés tartalmának javítására, színvonalának emelésére a hallgatók rétegződése szerint a társulat szervei többi között kidolgozták a munkás-, a termelőszövetkezeti-, az ifjúsági, valamint a nők akadémiaja előadássorozataira javasolt témákat, célunk az ismeretterjesztés valamennyi formájában ugyanaz: segíteni a dolgozók szakmai, általános és világnézeti műveltségének növelését.

az ismeretterjesztés további fejlődésének irányáról szólva, a társulat főtitkára utalt néhány érdekes jelenségre, az ismeretterjesztés grafikonja - az előadások számszerűségét tekintve - meredeken emelkedő irányú: például az idei év első felében csaknem kétszerannyi előadást tartottak, mint az egész 1958-ik évben, s az idén fél év alatt 2,3 millió volt a hallgatói létszám, hasonló mértékben növekszik az igény a jelenleg legfontosabb munkaterületen, a falusi ismeretterjesztésben is - mondotta dr. nagy László, az előzetes jelentések szerint a nagyobb községekben és mezővárosokban - a várt 200-300 helyett - 525 tsz-akadémiát, 81 állami gazdasági és gépállomási akadémiát, 221 nők akadémiaját, 276 ifjúsági akadémiát - tehát összesen több mint 1.100 akadémiai jellegű tanfolyamot, előadássorozatot - szerveztek, a tavalyihoz képest megkétszereződik a munkásakadémiák száma is, ebben az oktatási évben nyolcszáz indul.

- mindezek örvendetes tények - mondotta dr. nagy László - mégis bonckés alá kell vennünk nagy népszerűségnek örvendő akadémiaikat, megvizsgálni továbbfejlesztésük lehetőségeit, formáit.

/folyt.köv./

- 1 -

Handwritten signature and initials

bb 1. /tit-csoportok alakulnak... folyt./- szb

ez a munka egy országos kiterjedésű vizsgálattal már meg is indult, a legfontosabb követelményül a minőséget és a rendszereséget jelöljük meg, hadat üzenve a számszerűsésre törekvésnek. Nyomatékosan felhívtuk szervezeteink figyelmét: nem azzal akarjuk kiérdemelni az egyre fokozódó megbecsülést, hogy meredeken fölfelé ívelő grafikonokat produkálunk, hanem azzal, hogy előadásaink egyre hatásosabbak, minőségileg egyre jobbak.

- ezt elsősorban úgy érhetjük el, ha előadógárdánkat jó szakemberek egész sorával egészítjük ki. Ezek létszáma az elmúlt évi 14.000-rel szemben ez év közepéig 18- és félezerre emelkedett, de ez a szám még mindig nemelégleges a növekvő feladatok ellátására. Továbbra is központi feladatként kell kezelnünk a műszaki és az agrárértelmisség fokozott bevonását az ismeretterjesztésbe.

- természetesen támaszkodni kívánunk a népművelésben szerepet játszó többi szervezetre is. hogy akadémiáink közelebb kerüljenek a termelési egységekhez, a szakszervezetekkel egyetértésben létrehozzuk a tit üzemi csoportjait. igénybe vesszük a könyvkiadást irányító szervek segítségét is. az 1962. évi könyvkiadásra vonatkozóan a kiadói tanács legutóbbi ülésén határozatot hozott, hogy a jövőben a könyvkiadók terveik összeállításánál - a népszerű tudományos művek számának növelése céljából - vegyék figyelembe a tit igényeit. az országos könyvtárak, szakkönyvtárak vállalták, hogy a tit éves tematikájának megfelelő bibliográfiákat állítsanak össze. így előadóink témájuk népszerűsítésére irodalmi propagandát is kifejteneek majd.

- munkánk színvonalának növelésére továbbra is folytonosan keressük az ismeretterjesztés új formáit. az elmúlt évi kísérletezés után az idén az igazságügyminisztériummal egyetértve sikerült általánossá tenni az ülnök-akadémiák rendszerét, amely a jogi ismeretterjesztés igen sikeres formájának ígérkezik. hasonló eredmény, hogy a mostani művelődési évben közreműködésükkel bányász- és építőipari munkásakadémia indul a rádióban.

- külföldi testvérszervezeteinkkel is szorosabbra kívánjuk fűzni kapcsolatainkat. rendkívül hasznos lesz számunkra például a román munkásegyletek tanulmányozása, vagy annak megvizsgálása, hogy a műszaki ismeretterjesztést milyen formában, milyen módszerekkel folytatják az ndk-ban, - mondotta befejezésül dr. nagy lászló. /mti/

- 2 -

bb 2. elektrokardiogramm telefonon át

1 tz/gk-lm vg

1961. november 4.

a szabályos vagy szabálytalan szív működés megfigyeléséhez, sőt rögzítéséhez a korszerű orvostudomány talán legfontosabb eszköze az elektrokardiográf, amely a szív elektromos áramának ingadozásait fényregezzéssé átalakítva „fényképezi le... a cikkcakkos rajzból a szakértők már ki tudják olvasni a szív működés esetleges zavarainak okát. mindehhez persze a betegnek ott kell lennie közvetlenül a készülék mellett. a gyakorlatban számtalanszor élet-halál kérdése, hogy az orvos pontosan ismerje a szív pillanatnyi állapotát, viszont elektrokardiográf nincs minden házban, minden faluban, sőt sokfelé minden városban sem. a beteg szállítása pedig esetleg életébe kerülhet.

most azonban magyar szakemberek, dr. hollós olívér, hausladen tivadar és munkatársaik szellemes megoldásában, elkészült az első hordozható berendezés kísérleti példánya, amelynek segítségével az elektrokardiográfval elvileg bármilyen távolságból lehet a beteg szív működésére hibátlan felvételt készíteni. az egyetlen követelmény, hogy telefon legyen a beteg közelében.

a berendezés két részből áll. az egyik egy kisméretű - körülbelül a máv-menetrendhez mérhető - hordozható tranzisztoros készülék, amelyet a mentőautó, sőt a körzeti vagy a falusi orvos is kényelmesen magával hordhat és bárhol azonnal hozzákaphat akár melyik telefonkészülék konnektorához. megfelelő tapogatóival ez a készülék veszi fel a szíváram ingadozásait, de ezeket nem fény-, hanem hangregezzéssé alakítja át. az orvos felhívja az akár kilométerekre levő kórházat, s a regezzések máris tisztán, zavartalanul futnak végig a kábelben a berendezés másik részéhez, a vevőkészülékhez, amely az érkező hangjeleket ismét elektromos regezzéssé átalakítva továbbítja az elektrokardiográfhoz. itt azután elkészül a felvétel, s az ügyeletes szakorvos ugyanazon a vonalon, újabb kapcsolás nélkül rögtön ismertetheti a leletet a beteg mellett várakozó kártársával, sőt - a leletet a helyben észlelt tünetekkel egybevetve - rögtönzött konzíliumot is tarthatnak a további teendőkről.

az új berendezésnek nagy jelentősége lehet majd minden olyan esetben, amikor kórháztól távol élet vagy halál mulhat annak az eldöntésén, hogy hirtelen rosszul lett, szivroham, koszorúér-betegség, szivizomelhalás, stb. esetében szállítható-e a beteg, illetve hogy milyen gyógyszer vagy kezelés alkalmazását teszi lehetővé szívének állapota. és a megfelelően felszerelt kórházakban sem kell majd a beteget az elektrokardiográfhoz szállítani. csak a házi telefont kell az ágyához vinni, s ott helyben végezhetik el az esetleges életmentő vizsgálatot. /mti/

- 3 -

bb 3. szociográfiai térképet készítenek a józsefvárosról - javult a fiatalok magatartása - a gyermek- és ifjúságvédelem feladatairól tárgyalt a 8. kerületi tanács

i zs/zs szb sr

1961. november 4.

az előző évekhez viszonyítva kevesebb panasz érkezik a felnőttek köréből a fiatalokra, javult a gyerekek magatartása - állapította meg legutóbbi ülésén a 8. kerületi tanács. az ülésen, amelynek napirendjén a gyermek- és ifjúságvédelem feladatai szerepeltek, határozatot hoztak arra is, hogy az ifjúsági felügyelők, a gyermekvédelem társadalmi munkásainak részvételével készítsék el a nagy munkáskerület szociográfiai térképét. ezen feltüntetik majd azokat az utcákat, tereket, lakótömböket, ahol viszonylag sok felügyelet nélküli, magárahagyott fiatalok vannak. a térképre rávezetik azt is, hol vannak rendezetlen körülmények között élő családok, olyan szülők, akik nem gondoskodnak megfelelően gyermekeik neveléséről, gondozásáról. a szociográfiai útmutató alapján azután a pedagógusok, az ifjúságvédelmi bizottság tagjai rendszeresen felkeresik ezeket a gyermekeket, figyelmükkel kísérik szociális helyzetüket, életkörülményeik alakulását.

a tanácstagok egyöntetű helyesléssel fogadták azt a javaslatot, hogy a józsefváros minden körzetében toborozzanak társadalmi segítő-társakat az ifjúságvédelmi bizottság munkájához. az aktivisták részt vállalnak majd a szórakozóhelyek, vendéglátóipari üzletek ellenőrzéséből, a 10-14-16 éves fiúk-lányok szervezett foglalkoztatásából; sőt segítenek felkutatni olyan kihasználatlan helyiségeket is, amelyekben ifjúsági klubokat rendezhetnének be.

a tanácsülés indítványozta az oktatási osztálynak: kérje fel az általános- és középiskolák pedagógusait, hogy családlátogatásaik alkalmával főként a rossz magaviseletű, nehezen nevelhető gyermekek szüleit keressék fel, adjanak részükre pedagógiai tanácsokat. /mti/

-.-

bb 4. arcképes emlékbélyeget és növény-bélyegsorozatot ad ki a posta

i kf/kf szb vg

1961. november 4.

a postai ideai gazdag bélyegkiadási programjának újabb két terméke jelenik meg.

a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából zalca máté arcképét ábrázoló egy forint névértékű bélyeget adnak ki, ugyancsak forgalombahozzák a nyolc értékből álló gyógy- és ipari növényeket ábrázoló bélyegsorozatot.

az emlékbélyeg és a bélyegsorozat árusítását november 4-én kezdi meg. az új bélyegek 1962. január 30-ig használhatók fel postai küldemények bérmentesítésére. /mti/

-.-
- 4 -

bb 5. ünnepi műsorok a rádióban

k/m/sr

1961. november 4.

a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója, a kettős ünnepnap alkalmából több kiemelkedő érdekességű műsor hangzik el a rádióban. maga az ünnepi műsor - „és győztek!”, címmel - összeállítását ad 44 év történetéből, a moszkvai rádió által rendelkezésre bocsájtott rendkívül érdekes dokumentum-anyagok felhasználásával. ez a műsor kedden 17.25-kor hangzik el a kossuth-rádión, előzőleg usztyinov, a szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete mond ünnepi beszédet. az ünnepnap előestéjén, hétfőn 19.00 órakor közvetítést ad a rádió a forradalom évfordulója alkalmával tartott operaházi diszeldaróról. hétfőn kezdődik a magyar rádió szovjet zenei hete. a rádiózenekar koncertjén - melyet németh gyula vezényel s amelyen közreműködik nemes katalin zongoraművész - prokofjev, hacsaturjan és szostakovics művek szerepelnek. a szovjet zenei hét keretében kedden kerül sor prokofjev „egy igaz ember”, című operájának magyarországi bemutatójára, a szovjetunió állami akadémiai nagyszínházának előadásában. a két ünnepnap zenei műsorán még egy salzburgi közvetítés /szólistája nathan milstein/, egy bartók-koncert /ferencsik-rihter/, a legkiválóbb magyar művészeket felvonultató „művészest”, s a máv szimfonikusok hangversenye, valamint a rádió új felvételeit bemutató hangverseny szerepel. az ünnep előestéjén - goldmark sába királynő-jének közvetítésén kívül elhangzik moszkva-budapest-berlin-varsó-prága barátság hangversenye.

az irodalmi műsor - egyebek között - a golgotát, alekszej tolsztoj regényének rádióváltozatát adja, 7-én este pedig „ez is, az is - 110 percben”, címmel nagy tarka műsort hallunk. a munkáshétköznapok című műsor a november 7. erőmű 10 esztendejét eleveníti fel.

/mti/

-.-

- 5 -

9.15
9:30

bb 7. ifjúsági munkacsapatok kiemelkedő terméseredményei somogyban

vid/-ká/j/m

1961 november 4.

somogy megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságaiban 65 ifjúsági munkacsapat nevezett be az országos kukoricatermesztési versenybe. a munkacsapatok mintegy 1000 tagja, 850 hold kukorica felett vállalat védnökséget, azzal az elhatározással, hogy májusi morzsoltban számítva tulszárnyalják a holdankénti 30 mázsás hozamot. többhelyütt már befejeződött a kukorica betakarítása, és a végleges mérési adatokból kitűnt, hogy a rendkívüli szárazság ellenére kimagasló eredményeket értek el a fiatalok. a holládi egyetértés termelőszövetkezetben pintér mária 10 főnyi ifjúsági munkacsapata holdanként átlag 52 mázsa csöves tengerit tört le, ami - májusi morzsoltban számolva - 32 mázsás termést jelent. a nagytoldi-pusztai állami gazdaság fiataljai, akik 100 hold kukoricát műveltek, 50 mázsás csöveskukorica hozamot értek el, ami szintén tulszárnyalja az eredetileg vállalt termésmennyiséget.

/mti/

...-

bb 8. örmény vendégművészek a budapesti hangversenydobogón

i fe/ug/m/sr

1961. november 4.

a hazánkba érkezett tiztagu örmény művészegyüttes vasárnap este mutatkozik be a zeneakadémia nagytermében. az együttes tagjai között van goar gasparjan is, a világhírű koloratúrénekesnő, továbbá n. ovaniszjan, a nagynevű basszista, alekszandr arutjunjan zeneszerző, aki arno babadzsanjannal kétszongorás műveket ad elő. a hangversenyen közreműködik a szovjetunió komítasz-vonós-negyese is.

az állami hangversenyzenekart november 6-án este ogan durjan, ismert karmester vezényli, közreműködik goar gasparjan és arno babadzsanjan.

a mom művelődési házban november 9-én megrendezendő operaesten, amelyen a máv szimfónikus zenekart komor vilmos vezényli, még egyszer fellép goar gasparjan.

/mti/

...-

10.15

10.15
Zel

- 6 -

bb 11. a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének nyilatkozata a görögországi választásokról

i bc/sze vm sr

1961. november 4.

a demokratikus jogászok nemzetközi szövetsége tájékoztatta a magyar jogász szövetséget arról, hogy nyilvánosságra hozta több ismeretlen görög politikus és más közéleti személyiség levelét. ezek a levelek azokat a brutális módszereket leplezik le, amelyeket a legutóbbi választási kampányban a görög hatóságok részéről az ellenzéki képviselőjelöltek ellen elkövettek.

a levelekben a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségét kérték fel: tiltakozzék a választás előtt és alatt elkövetett brutalitások és az emberi jogok nyílt megsértése ellen.

több ellenzéki képviselőjelölt ellen fegyveres merényletet követtek el a rendőrség által felbérelt személyek, feltartóztatták az ellenzéki képviselőjelölteket szállító gépkocsikat, s megtiltották a jelöltek belépését választóközrzetükbe. több esetben összetörték a gépkocsikat és súlyosan bántalmazták a bennük ülő képviselőjelölteket és gépkocsivezetőket. az ellenzéki képviselőjelöltek nagy részét minden törvényes ok nélkül kiutasították választóközrzetükből. az eda párt helyiségét a rendőrség megostromolta. megakadályozták a választók és a képviselőjelöltek találkozását, s a legkimélettenebb legdurvább nyomást gyakorolták a lakosságra azért, hogy a kormánypárt-ra adja le szavazatát. az ellenzéki politikusokat katonai törvényszék elé állították azzal a váddal, hogy rendőrségi engedély nélkül terjesztettek választási anyagot. a baloldali koalíció képviselőjelöltjei közül néhányat száműzésre ítélték, a demokratikus agrárfront jelöltjeit választási körülmények között a csendőrök durván bántalmazták, letartóztatták, másokat a rendőrkapitányságokon őrizetbe vettek. a kormány - különösen vidéken - csendőrök, katonai különítmények és terrorista szervezetek segítségével nyomást gyakorolt a választókra; durva erőszakot alkalmaztak velük szemben, s emiatt félelem és rémület uralkodott.

/folyt.köv./
10.30

10.30
Zel

- 7 -

/bb 11. a demokratikus.....1.folyt./vm

a djsz az ellenzéki képviselőjelöltekkel szemben a hatóságok részéről elkövetett terror, törvénytelen lefoglalások és szállítások miatt tiltakozott a görög igazságügyminiszternél. ezenkívül a görögországi eseményekre felhívta az ENSZ emberi jogok bizottságának figyelmét, s tájékoztatta a görögországi helyzetről az ENSZ nemzeti tagozatát, valamint a különböző nemzetközi szervezeteket és több ország közéleti személyiségeit./mti/

bb 12. jövőre új főgyűjtőcsatorna építését kezdik el Győrött

vid sze vm ki

1961. november 4.

a Győr-sopron megyei tanács 1962. évi terve szerint jövőre új főgyűjtőcsatorna építését kezdik el Győrött. a 280 centiméter átmérőjű csatorna a város keleti szélén az Iparitanuló-városnál torkollik a Dunába. elvezet a Richards-gyár mögötti új lakótelephez is, amelynek kiépítéséhez és általában a nádorvárosban tervezett nagy lakótelepek kialakításához nélkülözhetetlen az új főgyűjtőcsatorna.

az új főcsatorna dunai torkolatánál szennyvíztisztító és átemelő telepet építenek. a munka a harmadik ötéves tervben fejeződik be./mti/

bb 17. tíz hónap alatt huszmillió forint értékű ujtás a dunai vasműben

vid te vm ki

1961. november 4.

a dunai vasműben az idén kiszélesedett az ujtómozgalom. az év eleje óta benyújtott ujtások száma már meghaladja a tavalyit. az ujtási irodán a napokban nyújtották be az idei ezerkétszázadik javaslatot. a már bevezetett ujtások révén az idén eddig mintegy huszmillió forintot takarítottak meg. a dunai vasmű ujtói az idén kerekén kilencszázezer forint ujtási, eszmei vagy közreműködői díjat vettek fel./mti/

10,36

10.36
10.36

- 8 -

bb 6. hőhasznosító berendezésekkel, korszerű fűtési eljárásokkal további 10 százalékkal csökkentik az ötéves terv időszakában a kokszfelhasználást a vaskohászatban

i sl/tr/m/vg

961. november 4.

a vaskohászati üzemek energiaellátása az utóbbi években lényegesen megjavult. a szén, koks, villanyáram, olaj, gázellátási zavarok szinte teljesen megszűntek, a helyes gazdálkodásra mégis igen nagy szükség van, hogy tovább csökkenthessék az üzemek önköltségét. a takarékos gazdálkodásra az utóbbi időben több fontos intézkedés történt. egész sor kohászati üzemben, a többi között diósgyőrött, Ózdon, Borsodnádásdon és a Lőrinczi hengerműben olyan berendezéseket helyeztek üzembe, amelyek az eddig elszállított füstgázok energiáját hasznosítják, a martin-művekben a felmelegedett hűtővizből nyernek energiát. nagymértékben megváltozott a különböző energiafélések összetétele, jóval kevesebbet használnak fel a drága szénből és kokszból, ezzel szemben egyre több helyen vezetik be az olaj és méginkább a gáztüzelést. a hajduságban feltárt földgáztelepek lehetővé teszik, hogy az ozdi kohászati üzemeket, a december 4. drótműveket, a dimásvág gépgyárat és a Borsodnádásdi Lemezgyárat is bekapcsolják a következő években a földgázhálózatba.

jelentős megtakarításokat várnak a távfűtő-telepek kialakításától is. olyan központokat létesítenek ugyanis, amelyek egy-egy környék üzemait ellátják melegvízzel és gőzzel, ami az energiatermelést gazdaságosabbá teszi és az üzemek környékéről származó a kazánokból, kéményekből kiáramló pernyét, kormot. a kispesti távfűtő központba már az idén bekapcsolják a vörös csillag traktorgyárat, a villamosgép- és kábelgyárat. a dinamó villamosforgó gépgyárat, hasonló központok létesülnek Kőbányán, a Láng gépgyárban, Újpesten, Óbudán és Budafokon is.

a jelentős beruházások és sok hasznos műszaki intézkedés hatására az azonos termelési értékre számított energiafogyasztás lényegesen csökkent.

/folyt.köv./

10,45

10.45
10.45

- 9 -

bb 6. /hőhasznosító ... 1. folyt./ m

jelenleg 480 kalória felhasználásával készül a kohó- és gépiparban egy forint értékű termék, a három évvel ezelőtti 590 kalóriával szemben. egy-egy tonna nyersvas gyártása 6 évvel ezelőtt még 1.250 kiló kokszot igényelt, jelenleg 942 kiló koksz fogy el, ugyanannyi nyersvas előállításához, ami a kohók előmelegítésével, a tömörítvények nagyobb mérvű alkalmazásával magyarázható. újabb hőhasznosító berendezésekkel, korszerű fűtési eljárásokkal a második öt éves terv időszakában további 10 százalékkal kívánják csökkenteni az azonos értékű termékre számított kokszfogyasztást. nagyolvasztóműveink kokszfelhasználásának csökkentésében és a martin-acélművek hulladékújrahasznosításában nemzetközi viszonylatban is jelentős eredményeket értünk el. kisebb azonban az előrehaladás a kovácsolózemek és a hengerdék energiagazdálkodásában. most ezeken a területeken is hatékony megoldásokat keresnek, egy-egy jó módszert az egész iparágban elterjesztenek. a magyar acélárugyár kovácsműhelyében például az országban egyedülálló kemencét helyeztek üzembe, amely egy-egy tonna acél izzításához a szokásos 4 millió kalória helyett mindössze 800 ezer kalóriát használ fel. nagy gondot fordítanak az energetikai műszerek helyes alkalmazására is. az elmúlt években 8 millió, a következő három évben további 20 millió forintot költenek a kohó- és gépiparban az energetikai berendezések mérőműszereinek beszerzésére.

/mti/

...

bb 10. 158 fiatal jelentkezett szakmunkásnak a borsod megyei termelőszövetkezetekben

vid/ká/j/m

1961. november 4.

borsod megyében 45 termelőszövetkezet az idén kezdte meg a mezőgazdasági tanulók képzését. eddig 158 fiatal jelentkezett a hároméves szakmunkás-képzésre. Legtöbben a sátorajajhelyi járás szövetkezeteiben tanulnak: 50 fiatal sajátítja el a növénytermelést, illetve a hegyközségi falvakban a gyümölcsstermesztés szakismereteit. mezőkeresztesen és a sárospataki környéki termelőszövetkezetekben elsősorban leányok jelentkeztek, akik az állattenyésztéssel és a baromfi gondozással ismerkednek meg. a fiatalok négyhónapos bentlakásos tanfolyamon sajátítják el a szakmának megfelelő elméleti ismereteket, a gyakorlati tudnivalókat pedig saját termelőszövetkezetükben, szakemberek irányításával tanulják meg.

/mti/

...

- 10 -

10,50

10,50
10,50

bb 9. évente kétezer-kétezeröttszáz lakáshoz -legendő téglafalblokk - az üreges téglatermelés fejlesztésében hamarabb is teljesítheti második öt éves tervelőirányzatát az ém tégláipara

i sb/tr vm vg

1961. november 4.

többször lakás épül az országban kohóhabsalak falelemből és más korszerű szerkezetből, de a téglá- és cserépipar munkája sem nélkülözhető, hiszen az új otthonok tulnyomó részét még hagyományos építőanyagból falazzák. a foghíjak eltüntetésénél, a családi házak és az egyszerűbb létesítmények építésénél is még hosszú ideig szükség lesz a tégláipar gyártmányaira, korszerűsíteni kell azonban ezeket a termékeket is, hogy megkönnyítsék a téglával dolgozó építkezések munkáját, csökkentsék a kiadásokat. ezért a második öt éves terv előírja, hogy 1965-ben a téglá és cserépipar termelésének 50 százalékát a könnyű- és a jól hőszigetelő üreges termékből állítsák elő.

az építésügyi minisztérium téglagyáraiban jelenleg a termelésnek mintegy 30 százaléka üreges építőanyag. e termék arány továbbfejlesztésére már 17 különleges új gépet, vákuumprést szerzett be az iparág. az újfajta berendezés nagy előnye, hogy préselés előtt kiszivattyúzza a levegőt az agyagmasszából, s erősebb és vékonyabb falú üreges téglát gyárt, mint a régi gép. így betonváz nélkül is lehet 3-4 emeletes lakóházat építeni ebből az anyagból, amely egyúttal 15-30 százalékkal csökkenti az épület súlyát. tervezik olyan üreges téglafödémek elkészítését is, amelynek súlya csak fele akkora, mint a hagyományos szerkezeté. az iparág tervezőirodájának dolgozói most megkezdték a régi gépek korszerűsítésének előkészítését is. az első átalakított berendezést a jövő év elején helyezik üzembe, s ennek tapasztalatai alapján 1963-ban még 14 gépet szerelnek fel korszerű keverő és vákuumozó szerkezettel. így az iparág összes gyártmányainak termelése előreláthatóan már 1964-ben tehát egy évvel hamarabb eléri a második öt éves tervben megjelölt 50 százalékos arányt.

/folyt.köv./

11,00

- 11 -

Horváth

Abb 9. évente....1.folyt./vm

az üreges téglá négyszer-öttször akkora, mint a hagyományos tömör téglá. ezekkel a nagyobb idomokkal tehát a kézi falazást gyorsítják. az idén azonban négy helyen, zalaegerszegen, kaposvárott, békéscsabán és szegeden áttértek a nagy emelőgépekkel ellátott építkezések korszerű anyagának, az üreges téglából falazott közép-blokknak gépesített gyártására. a tavasszal egerben is megkezdődik ennek a télszoba magasságu fal-elemnek a termelése. az öt gyár évente 2.000-2.500 lakás felépítését tudja ellátni falelemmel. a második, vagy a harmadik műszak megszervezésével meg is sokszorozhatják ezt a mennyiséget, sőt szükség esetén gyorsan fel tudják szerelni a megfelelő berendezéssel a szombathelyi téglagyárat is. így korszerű téglafalelemmel épülhetnek a lakónházak azokban az országrészekben is, amelyek távol vannak a kohóhabsalak habosító és blokkgyártó üzemektől./mti/

bb 16. szovjet géppel könnyítik a munkát a diósgyőri elektroacélműben

vid sze vm ki

1961.november 4.

a lenin kohászati művek elektroacélművében az acél csapátása előtt eddig kézi erővel, kefével kenték a különleges kátránytermékből készült lakkot az öntőtégelyek falára. ez a lakk csökkenti az acél oxidálódását. a munkának ez a régi módja hosszadalmas és fárasztó volt, s ezen felül sok anyag is kárba veszett mert a kokilla falán a kellenél vastagabb lakkréteg keletkezett.

a fontos munka végzésére nemrégiben szovjet gyártmányú kokilla lakkozó gépet szereztek be. a kísérleti üzemelés alatt bebizonyosodott hogy a korszerű berendezéssel lényegesen jobb feltételek között, tized annyi idő alatt kenhetik rá a lakkot a kokilla falára. a gép egyenletes finom réteggel vonja, permetezi be a kokillát. így az anyagfelhasználás körülbelül ötödével csökkent. a dolgozók máris megkedvelték a hasznos és munkájukat könnyítő gépet./mti/

11.00

- 12 -

bb 13. 50.000 sertés elhelyezésére elegendő közös hizlalda és süldőszállás épült fel a borsodi termelőszövetkezetekben

vid ká/j vm

1961.november 4.

borsod megye újonnan alakult termelőszövetkezteiben meggyorsult a közös állattálmány elhelyezésére szolgáló istállók építése. az építési brigádok létszáma mintegy 1000 fővel emelkedett, s ezek eddig 154 szerfából készült szarvasmarhaistállót hoztak tető alá. az istállókban kerekén 8000 állatot tudnak elhelyezni. a szarvasmarha férőhelyek építésén kívül elsősorban a nagyüzemi sertéshizlalás és tartás feltételeit teremtik meg. száznegyven, egyenként 120 férőhelyes hizlaldát építettek már fel és 74, egyenként 200 férőhelyes süldőszállást hoztak tető alá. ezekben a közös sertésnevelőkben 50.000 sertést tudnak tartani./mti/

bb 19. muzeumi napok fejér megyében

vid fm/ke vm fm

1961.november 4.

a székesfehérvári muzeum november 7-től 13-ig rendezi meg a fejér megyei muzeumi napokat. a muzeumban megnyílik a fejér megyei képzőművészek őszi tárlata, a székesfehérvári nyomdászati múltjáról pedig a városi nyomdában rendeznek kiállítást. a muzeumi napok alatt előadásokat tartanak a székesfehérvári muzeumban és sárbogárdon, a járási művelődési házban, ezenkívül régészeti kiállítás nyílik a sztálinvárosi muzeumban./mti/

bb 20. spárga celofánhulladékból

vid tr vm ki

1961.november 4.

a nyergesujfalui magyar vicosagyárban érdekes kísérleteket végeztek a hulladékcelofán hasznosítására. az eredmények alapján most a kelenföldi goldberger gyártól kapott régi, használaton kívüli gép átalakításával berendezkednek a papírspárgánál erősebb celofánspárga gyártására. celofánforgácsot is többet készítenek mint eddig. ezt a rugalmas, higiénikus forgácsot szívesen használják a csokoládé, cukorka és gyümölcs csomagolásához. évente mintegy nyolcvan tonna celofánhulladékot értékesítenek így./mti/

11.06

- 13 -

bb 14. újabb szakmérnöki szakok egyes egyetemeken

i bc/gg vm sr

1961. november 4.

a művelődésügyi miniszter rendelkezése alapján 1962-ben újabb szakmérnöki szakokat szerveznek egyes fővárosi és vidéki egyetemeken.

a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki karán a folyamat-szabályozási és finommechanikai technológiai szakokon, a vegyészmérnöki karon a textilkémiai és az élelmiszeripari technológiai szakokon, az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen a település és regionális tervezési szakon, a veszprémi vegyipari egyetemen a petrokémiai szakon kezdődik szakmérnökképző tanfolyam. az egyes szakokra 30-30 mérnököt vesznek fel, tehát a felsorolt szakokon együttesen száznyolcvan képezhetik magukat szakmérnökké./mti/

bb 15. Lopott autóval kocsikáztak

i bc/tr vm sr

1961. november 4.

pruck pál imre budapesti lakos és két barátja: kiss gábor és b.lászló fiatalok elhatározta, hogy gépkocsit lop, s azzal kocsikázni megy. pruck arra is vállalkozott, hogy indítókulcsot szerez. a csatavér utcában várakozó vállalati személygépkocsit vették észre. a lezárt kocsit erőszakkal kinyitották, s hosszas próbálkozás után prucknak sikerült az előre beszerzett kulccsal a járművet elindítani. előbb ő, majd fiatalok barátja vezetett. a hűvösvölgyi felé haladva hirtelen kanyarodtak, s emiatt csak úgy tudtak elhaladni egy utszéli villanyoszlop mellett, hogy az leszakította a kocsit oldalán levő diszítést. a lejtős uton nekimentek egy buckának. együttes erővel megkísérelték a kocsit kiemelni, de közben a rendőrség igazoltatta őket.

/folyt.köv./

11,10

- 14 -

/bb 15. Lopott autóval.....1.folyt./vm

ezenkívül más ismerőseikkel további bűncselekményeket követtek el: motorkerékpárt, kerékpárt loptak, egy garázst is fel akartak törni, hogy elvigyék az ott levő motorkerékpárt, de az erős ajtót nem tudták felfeszíteni. a „jóbarátok”, egy este azzal szórakoztak, hogy az újvidék téren öt padot összetörtek.

a központi kerületi bíróság pruck pál imrét és b.lászlót két-két évi, kiss gábort egy évi és hathónapi börtönre ítélte. két további személy ugyancsak börtönbüntetést kapott. egy fiatalkorut javító-nevelő munkára ítélte, egyet-egyét pedig javítóintézetbe küldött, illetve próbára bocsátott a bíróság. a tetteseket kötelezték a társadalmi tulajdonban okozott kár megtérítésére./mti/

bb 18. november végén pruck pál, pécsen, szolnokon és debrecenben lép fel a belgrádi rádió tánczenekara - novemberben magyarországra látogat a leningrádi rajkin együttes

i s/sze vm sr

1961. november 4.

az év utolsó hónapjaiban két népszerű külföldi tánczenekar és egy világhírű együttes látogat el hazánkba. november 18- és 27. között vendégszerepel magyarországon a belgrádi rádió tánczenekara és szólistái, lola novokovic, anica zubovic, dragan tokovic és krsta petrovic. négy alkalommal lépnek fel budapesten az erkel színházban és a zeneakadémián, emellett három vidéki városban: pécsen, szolnokon és debrecenben is szerepelnek.

december első hetében érkezik a fővárosba a husz tagú prágai brom tánczenekar. a csehszlovák együttes két koncertet ad az erkel színházban december 10-én és 11-én.

december elején vendégszerepel hazánkban a világhírű leningrádi rajkin-együttes./mti/

11,15

- 15 -

bb 21. kétezeröttszáz balatonparti építési engedélyt adtak ki az idén

vid/tr/m/ki

1961. november 4.

a balaton partján ebben az esztendőben megnőtt az építési kedv. a nagy érdeklődésre jellemző, hogy a balatoni intéző bizottság balatonfüredi és siófoki kirendeltségét hetenkint többszázszor is felkeresik a műszaki tanácsadó órákon. a balatoni intéző bizottság ebben az évben eddig már kétezeröttszáz magán építési engedélyt adott ki. az építkezéseknél mindenütt figyelmetlenbe veszik az üdülőtelepeket tájegység jellegét, és csak az esztétikai követelményeknek megfelelő tervek kivitelezését engedélyezik. általában nagy villanegyedekben már nem építenek kisebb vikendházakat. a kis, idényjellegű vikendházak építésére többnyire külön telepeket jelöltek ki. számos tóparti községben megkezdték a parcellázási terv elkészítését.

/mti/

bb 22. széleskörű szakmai ismeretterjesztés szombathelyen

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 4.

vas megye és székhelye, szombathely nem tartozik az iparilag legfejlettebb országrészek közé, mégis figyelemreméltó, milyen széleskörű a szakmai ismeretterjesztés a megyeszékhelyen. a szombathelyi derkovits művelődési otthonban technikusoknak, brigádvezetőknek műszaki rajzolótanfolyam, az építőipari technikumra jelentkezőknek előkészítő tanfolyam kezdődik. a 32 előadásból álló munkásakadémiákon főleg az építőipari dolgozók bővítik szakmai ismereteiket. a vasas szakmunkásoknak is szerveztek továbbképző tanfolyamot. a kereskedelmi dolgozók akadémiájára eddig hatvanan jelentkeztek. a járóműjavító vállalat művelődési otthonában „dielektikus”, tanfolyam kezdődik.

a járási székhelyeken is szerveznek továbbképző tanfolyamokat. szentgotthárdon a kaszagyári és a selyemgyári munkások továbbképzését biztosítják. kőszegen textilipari továbbképző tanfolyamokra jelentkezhetnek a textil munkások. a tanfolyamokon a megye legkiválóbb szakemberei tartanak előadást.

/mti/

11. 19.

- 16 -

bb 23. a kapuvári muzeum összegyűjti: hol, milyen formában maradt meg hany istók több mint kétszáz éves legendája

vid/fm/ke/m/fm

1961. november 4.

mint sopronhoz a híres tüztorony, győrhöz az ércakas, úgy hozzátartozik kapuvár történetéhez hany istók legendája. a már több mint 200 éves legenda nyomán operát, regényt, drámát, verset, táncjátékot írtak az idők folyamán, s időről-időre visszatérő téma volt külföldi és hazai lapoknak egyaránt.

a kapuvári muzeum nemrégben a csornai, kapuvári és soproni járás hanság mellett fekvő községeibe kérdőíveket küldött szét azzal a céllal, hogy összegyűjtsék hol, milyen formában maradt fenn a mai napig hany istók legendája. a nép ajkán ma is élő legendák szerint egyesek úgy vélik, hogy a vízből fogták ki, mások szerint az erdőben találták a hanságban vadon élő gyermeket. a nép gazdag képzelőereje azt is tudni véli, hogy az akkori kapuvári vár hercegkisasszonyába lett szerelmes az ifju hany istók és mikor az férjhez ment, bánatában tünt el örökre a hanság mocsaras, lápos világában. vannak községek, ahol úgy tudják, a hercegkisasszony sem hagyta viszonzatlanul hany istók szerelmét és ő is utána szökött a hanságba. a halpikkely-borította testü emberszörnynek, sellőnek és hansági vadembernek tartott hany istók legendájának hiteles magva csak annyi, hogy kapuvárott 1749 március 17-én találták, anyakönyvezték és feltételelesen megkeresztelték a hanságban talált hany istókat. az erre vonatkozó latin nyelvű szövegezés ma is megtalálható a kapuvári muzeumban.

a muzeum által kibocsátott kérdőívek jövőre könyv alakban is megjelentetik a hany istók történetét felölelő és ma is közzájon forgó legendákat.

/mti/

12. 03

- 17 -

bb 24. széleskörűen hasznosítják a nemzetközi tapasztalatokat a komárom megyei vegyipari üzemek nagy beruházásainál

vid te vm ki

1961. november 4.

komárom megye vegyipari üzeleinek szakemberei az új létesítmények tervezésénél széleskörűen hasznosítják a nemzetközi tapasztalatokat. nemcsak a baráti, hanem a kapitalista országok termelését is tanulmányozzák, hogy a legkorszerűbb, leggazdaságosabb eljárásokat alkalmazhassák. az almásfüzitői timföldgyárat háromszorosára bővítik és már a második ötéves terv során számottevő összeget ruháznak be. a timföldgyáriak már évek óta tervszerűen készülnek a bővítésre. rendszeresen tanulmányozzák a timföldgyártás világszínvonalát. évente mintegy hatszáz szakcikket és szabadalmi leírást fordítanak, illetve fordíttatnak le. jártak franciaországban, a szovjetunióban, a lipcsei vásáron, a nyugat-németországi vegyipari gépkiallitáson. tanulmányaik alapján elsősorban a szovjet tapasztalatokat hasznosították széleskörűen, amikor saját maguk készítettek el a beruházások tervjavaslatait. megvalósításukkal az almásfüzitői üzem a világ egyik legkorszerűbb timföldgyárává fejlődik. mire elérik a háromszoros teljesítményt, legfontosabb fajlagos mutatójukat, az energiafelhasználást negyven százalékkal csökkentik.

a nyergesújfalui viscosagyár dolgozói is régóta, gondos előrelátással készülnek nagy beruházásaikra. a danulonrost gyárat nétszeresére bővítik és új szintetikus selyemszál üzemét építenek. a bővítést saját, részleg elgondolásaik alapján, a meglévő épületben oldják meg. javaslataik szerint készítik a terveket az ndk-ban, ahonnan a gépi berendezéseket is kapják. a szintetikus selyemszál üzem létesítéséhez már több országban végeztek tanulmányokat, hogy a leggazdaságosabb megoldást válasszák. az idén az üzem műszaki dolgozói már több mint száz napot töltöttek a baráti országokban.

a szőnyi kőolajipari vállalatnál az egymillió tonna teljesítményű szovjet feldolgozó mintájára készült el a rövidesen átadásra kerülő új, egymillió tonna teljesítményű kőolajfeldolgozó, amely jelenleg a legnagyobb ilyen üzem az országban. az ötéves tervben még egész sor olyan üzem épül itt, amelyek a melléktermékeket inno-
mítják tovább./mti/

12.06

12/13

Lell

- 18 -

bb 25. c vitamin hazai alapanyagból - elkészült a péti sorbit-gyár egyik fontos üzemege

vid/te/m/ki

1961. november 4.

a c vitamin alapanyagát, a sorbitot korszerűtlen gépekkel, maga költségeivel az egyesült gyógyszergyárban állítják elő. a nehézkes, több szakaszból álló gyártási eljárás aránytalanul növeli a költségeket, s jórészt ennek tulajdonítható, hogy a vegyszer legnagyobb részét külföldről hozzuk be.

a c vitamin ellátás megjavítására két üzem - a péti nitrogénművek, az egyesült gyógyszergyár - és a nagynyomású kísérleti intézet szocialista szerződést kötött. eszerint a nehézipari minisztérium jóváhagyásával, közös erővel, korszerű sorbit üzem létesítenek. a gyár létrehozásához szükséges szakmai irányító munkát a kísérleti intézet munkatársai vállalták, akik a szakaszos gyártás helyett olcsóbb, folyamatos munkamódszert dolgoztak ki a sorbit előállítására. a tervezők elképzeléseinek megvalósításához jelentős segítséget adott a péti nitrogénművek, amely a kivitelező és a tervező munkában is hasznosította a péti dolgozók vegyipari szakismereteit, az egyesült gyógyszergyár pedig gépeket bocsátott az új gyár rendelkezésére.

az évi hatszáz tonna teljesítményre tervezett sorbit-gyár egyik legfontosabb munkahelye, az ugynevezett kisnyomású üzembrész, többhónapos műszaki próbajáratás után elkészült. a szakemberek megvizsgálták a kisnyomású üzem mindenegyes berendezését, s ellenőrizték azok teljesítményét, elvégezték a kisebb egységből álló gépcsoportok összevont próbáit. az üzem „vizsgálja”, jól sikerült. a sorbit-gyár másik fontos üzembrészét - a nagynyomású részleget - a péti nitrogénművek mérnökei önállóan tervezték, sőt a kivitelezést is segítik.

a sorbit-gyár jövőre kezdi meg az üzemszerű termelést.

/mti/

..-

- 19 -

12.20

12/15
Mg

bb 26. az amerikai egyesült államok megsérti a genfi egyezményt és súlyosan veszélyezteti indokina és dél-ázsia békéjét - a divsz titkárságának nyilatkozata

1 lv/tr vm sr

1961. november 4.

a demokratikus ifjúsági világszövetség titkársága nyilatkozatot tett közzé az amerikaiak dél-vietnami beavatkozásával kapcsolatban.

az amerikai egyesült államok - mondja a nyilatkozat - az utóbbi időben fokozta beavatkozását dél-vietnam belügyeibe. elhatározta, hogy újabb 400 millió dolláros katonai segínyt folyósít. segínyt nyújt ngo dinh diem kormányának a fegyveres erők létszámának növeléséhez, az ifjúság erőszakos bevonulásához és az ugynevezett „fésülési akciók”, -hoz, a lakosság ellen irányuló terrorhoz. katonai terveik megvalósítására 29 katonai missziót küldtek dél-vietnamba. maxwell taylor legutóbbi dél-vietnami látogatása azt a célt szolgálta, hogy kiterjesszék az agressziót, s abba bevonják az usa és a seato csapatokat is. ez a beavatkozás durva megsértése a genfi egyezménynek és arcátlan provokáció a vietnami nép ellen, a súlyosan veszélyezteti a békét indokinában, valamint dél-ázsia-ban. -zás

a divsz 101 millió tagja nevében mélységesen elítéli az amerikai imperialisták beavatkozását, valamint a ngo dinh diem kormány terror-politikáját. felhívja a világ fiataljait, hogy támogassa vietnam népet az amerikai katonai intervenció ellen és segítse vietnam ifjúságát országuk egyesítéséért folytatott hősi küzdelmükben. /mti/

12,45

D. Z. Z.

- 20 -

bb 28. felavatták a heim párt gyermekkórház új ápolónő-otthonát
1961. november 4.
t ms/szo/m

rövid időn belül már a negyedik korszerűen felszerelt fővárosi ápolónő-otthont avatták fel. a legújabb otthon, a fővárosi heim párt gyermekkórház 43 ápolónőjének nyújt kellemes lakást. a csaknem kétmillió forintos költséggel épült, izléseesen bebútorozott otthont szombaton délelőtt adták át rendeltetésének. dr. sárkány nő, a kórház igazgatója ünnepi beszédében köszönetet mondott a párt, az egészségügyi minisztérium, a fővárosi tanács és a társadalom segítségéért. külön kiemelte, hogy több nagyzem, a törinci fonó, a kistext, a május 1. ruhagyár dolgozói társadalmi munkában is segítettek az intézmény létrehozását. a nagy októberi szocialista forradalom évfordulója alkalmából átadott otthon is azt példázza - mondotta - hogy a felszabadult társadalomban a munkáinak eredményét a dolgozók élvezik és használják fel munkájuk továbbjavítására, az egész társadalom érdekében.

az otthon első lakói nevében szalóki erzsébet mondott köszönetet.

a megnyitó ünnepség után a megjelentek, köztük dr. fónai sándor, a fővárosi tanács egészségügyi osztályának vezetője, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének és a patronáló üzemeknek képviselői megtekintették az épületet.
/mti/

bb 29. a magyar részvevők kerültek az éltre a lipcsei nemzetközi fodrász versenyen - a nőknek a d,amour, a férfiaknak a bombage a divatos új frizura

1 sz/tr vm vg

1961. november 4.

e héten rendezték meg lipcsében a szocialista országok fodrászainak első találkozóját. a szakmai tapasztalatcserén egyéni és csapatversenyben hét ország fodrászai, köztük a magyar szakemberek is bemutatták, milyen frizurákat akarnak készíteni az új idényben. így alakult ki a legújabb téli frizuradivat. a legszebbet, a d,amour elnevezésű női frizurát magyar mester, rónai lászló készítette. változatlanul a rövid haj a divat, ezt a frizurát is rövid hajból formálta rónai lászló. a homlokot szabadabban hagyta, a haj hátul egész rövid, a fejtetőn kisé tupirozott és oldalra fésülve a fülnél húzódik be kissé az arcba. a férfifodrászok közül is magyar versenyző, papp józsef lett az első bombage elnevezésű frizurájával. a férfiak az elválasztott, vagy a választék nélküli rövidre nyírt haj mellett szavaztak. a lány hullámu eséssel, elől kissé magasra fésülik a haját. a csapatversenyt szintén a magyar fodrász-klub tagjai nyerték, második lett az ndk, harmadik pedig csehszlovákia csapata. /mti/

- 21 -

12,50

R. Z. Z.

bb 27. a 3004/4-es kormányhatározat tovább segíti a termelőszövet-
kezetek megerősödését - Losonczi Pál földművelésügyi miniszter
nyilatkozata a term. előszövetkezetek 1962. évi állami támogatásá-
ról szóló kormányhatározatról

i le/m/ká

1961. november 4.

a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány a közelmúltban
határozatot hozott a termelőszövetkezetek gazdasági megerősíté-
séről. 1962-ben nyújtandó állami támogatásról. a határozat
jelentőségéről, főbb vonásairól Losonczi Pál földművelésügyi
miniszter a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- a termelőszövetkezeti mozgalom megszilárdulásában - a
tagok szorgalmas munkája és saját erőfeszítése mellett - nagy
szerepet játszott a 3004-es kormányhatározatok alapján nyújtott
állami támogatás. a közös gazdaságok többsége - felhasználva az
állami segítség nyújtotta lehetőségeket - politikailag, szerve-
zetileg, gazdaságilag megerősödött. akadnak viszont még
olyan szövetkezetek, amelyekben saját hájukon kívül ala-
csonyak az egységni területre jutó hozamok és emiatt a tagok
jövedelme nem kielégítő. annak érdekében, hogy ezek a gazdasá-
gilag még meg nem erősödött termelőszövetkezetek is felsora-
kozzanak a jobbak közé, s a közepesek és a jók még jobban
gazdálkodjanak, szükségessé vált a termelőszövetkezeteknek
nyújtott állami támogatás eddigi feltételeit megvizsgálni és
módosítani.

- hangsúlyozni kívánom, hogy államunk valamennyi termelő-
szövetkezetnek továbbra is jelentős segítséget nyújt az áru-
termelés és a közös értékesítés fokozására, közös vagyonuk - első-
sorban a saját erőből történő - gyors ütemű fejlesztésére. az
egyre növekvő népgazdasági igények kielégítése érdekében azonban
az eddiginél jóval nagyobb gondot fordítunk a kedvezőtlen körü-
lmények között gazdálkodó, nehézségekkel küzdő szövetkezetekre, s
megszilárdításukat a termelőszövetkezeti mozgalom legfontosabb és
legidősebb feladatának tekintjük. éppen ezért az állami támogatás-
ról szóló új határozat jövőre ezeket a szövetkezeteket részesíti
elsőbbségben a beruházások, a hitelnyújtás, a gépi munka, valamint
a szakember-ellátás tekintetében. ezenkívül gazdálkodásuk fejlesztéséhez vissza nem térítendő állami támogatást is biztosít számukra.

/folyt.köv./
13,00

- 22 -

/bb 27.a 3004/4.....1.folyt./vm

- az új határozat valamennyi termelőszövetkezetre kiterjedően
változtatlanul nagy súlyt helyez a gazdaságos beruházások megvaló-
sítására, a gépek beszerzésére, talajvédelemre, talajjavításra,
telepítésekre, a növényi kártevők elleni védekezésre, az állatbeteg-
ségek megelőzésére, illetve leküzdésére.

- a közös áruértékesítés növekedése érdekében módosultak
az áruértékesítés után járó kedvezmények feltételei. a kedvezmények
ugyanis eddig csak néhány cikkre terjedtek ki; 1962-re pedig a
szövetkezetek olyan egységni területre vonatkozó áruértékesítési
mutatót kapnak, amely magában foglalja az állami és szövetkezeti
szerveknek átadandó összes áru értékét. beleszámít az áruértékesítésbe
az olyan áruk értéke is, amelyeket a háztáji gazdaságban álli-
tottak elő, de a termelőszövetkezet útján kötött szerződések alapján
értékesítettek. ez az intézkedés érdekeltté teszi a szövetkezeteket,
hogy a közös árutertermelés egyidejű növelésével erőfeszítéseket tegye-
nek a háztáji árutertermelés lehetőségeinek fokozottabb kihasználására.
az áruértékesítési mutató teljesítése után a szövetkezetek 100 szántó
egységenként 3.000 forint támogatásban részesülnek, de túlteljesítés
esetén a kedvezmény 6.000 forintig is terjedhet. a kedvezmény össze-
gét a közgyűlés határozata szerint használhatják fel a közös gazdasá-
g erősítésére.

új szerű a határozatnak az a része is, amelyik a közös állat-
állomány saját erőből történő fejlesztését célozza. ezentúl a
kiselejtezett állatok ellenértékét üzemi célokra is felhasznál-
hatják a szövetkezetek, ha a jószágok pótlásáról saját tenyésztés-
ből gondoskodnak. a növendék üszők felnevelésére, a tehénállomány
növelésére serkent az az intézkedés, amely szerint a kiselejtezett
tehenek pótlásán felül, saját nevelésből történő létszámnövelésnél
az első elléskor darabonként 2.500 forint összegű hitellelengedésben
részesülhet a termelőszövetkezet.

- a termelés korszerűsítése érdekében új állóeszközök létesíté-
se/szarvasmarha istálló, sertésfiasztató, szüldőszállás és hizlato,
juhnyárálló, baromfiól, csibenevelő, növényház, öntözőtelep stb./
után továbbra is elengednek bizonyos összeget a szövetkezetek hi-
teltartozásából.
/folyt.köv./

13,10

- 23 -

/bb 27. a 3004/4.....2. folyt./vm

a szövetkezetek jövőre valamennyi új állóeszköz után - beleértve üzemi szőlő-, gyümölcsstelepitést, öntöző berendezés létesítését - hitelelengedésben részesülnek, s ennek összegét nem a beruházási költségek százalékában, hanem az új létesítmény egységei: férőhely, kat.hold stb. alapján előre meghatározott összegben állapította meg a kormányhatározat, függetlenül attól, hogy az új létesítmény mennyibe került. ez az intézkedés a beruházási összegek csökkentésére ösztönzi a szövetkezeteket. különösen nagy kedvezményeket biztosít az egyszerű kivitelezéssel, házi brigádokkal történő építkezésekhez, valamint a földművelésügyi minisztérium által megállapított körzetekben és feltételek mellett telepített nagyüzemi szőlő-, gyümölcsültetvények létesítéséhez. így például termőre forduláskor - a természeti adottságok és a telepítési mód figyelembevételével - csemegeszőlőnél 10.000-30.000, borszőlőnél 6.000-25.000, meggynél, kajszinál és boglyós gyümölcsöknél 4.000-6.000, egyéb gyümölcsöknél pedig 2.000-4.000 forintig terjedő hitel engedhető el a termelőszövetkezet nem esedékes beruházási hitel állományából.

- az utóbbi években egyre több termelőszövetkezet ismertette fel a jó szakember szerepét és fontosságát a közös gazdaságok irányításában, megerősítésében, a termelés fokozásában. állami támogatással eddig több mint 5.000 szakember került a szövetkezetekbe. a mostani határozat lehetővé teszi, hogy az arra rászoruló termelőszövetkezetekbe újabb szakemberek kerüljenek, vagy ahol már ilyenek vannak, indokolt esetben 2 évvel meghosszabbíthassák az ott tevékenykedő szakemberek állami támogatását. s emellett az állami támogatás mezőgazdászokon és könyvelőkön kívül kiterjed az állatorvosokra, építésmérnökökre és technikusokra.

- ugyanakkor a kormány javasolja a termelőszövetkezeteknek, hogy saját maguk gondoskodjanak szakemberek képzéséről. létesítsenek minél több társadalmi ösztöndíjat a közép-és felsőfokú mezőgazdasági oktatási intézményekben és kössenek a fiatalokkal szerződést, hogy oklevelük megszerzése után a termelőszövetkezetükben dolgozzanak.

/folyt.köv./

13,15

- 24 -

/bb 27. a 3004/4.....3. folyt./vm

az új kormányhatározat - mondotta befejezésül Losonczi páál földművelésügyi miniszter - abból indul ki, hogy a termelőszövetkezeti gazdaságok helyzete ma már alapvetően határozza meg az egész mezőgazdaság fejlődését és kihatással van az egész népgazdaságra. intézkedései ennek megfelelően azt a célt szolgálják, hogy a saját erő fejlesztésére nyújtott állami támogatás segítségével termelőszövetkezeink mielőbb korszerű, sok árut termelő, szocialista mezőgazdasági nagyüzemekké fejlődjenek./mti/

bb 30. időjárásjelentés

tm/m

1961. november 4.

a meteorológiai intézet jelenti november 4-én, szombaton 13 órakor:

esős, szeles idő

európa időjárását két ciklonrendszer teszi felhőssé, esőssé, szelessé. az egyiknek a középpontja a skandináv félszigeten, a másiké a földközi tengeren helyezkedik el. kevésbé felhős, csendes, ködös idő csak a szovjetunió európa területének délkeleti részén van. hazánkban tegnap sokhelyen voltak ködök. a dunántul északnyugati részében és az északi országrész egyes helyein egy órára sem sütött ki a nap, voltak azonban olyan helyek is, amelyek 8-9 óras napsütést élveztek. a hőmérséklet általában még 10-16 fokig emelkedett, de egyes helyeken a köd miatt nem haladta meg a 6-9 fokot. hajnalban a levegő a keleti országrészben mínusz 1, plusz 3, máshol csak 2-7 fokig hűlt le. az éjszaka második felében a barcsi sztálinváros-sárospatak vonaltól északra elkezdett esni az eső és ma reggel 7 óráig az eső mennyisége elérte az 1-6, sőt egyes helyeken a 10 millimétert is. ma délelőtt a dunántulon élénk északi szél alakult ki, 4-6 fokos hőmérséklettel, a keleti megyékben ugyanakkor 16-18 fokos hőmérséklet uralkodott. budapestten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 5,7 fok volt, a sokévi átlagnál 2 - fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapestten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős idő sokhelyen esővel. élénk északkeleti, keleti szél. a nappali hőmérséklet-keleten is csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 9-13, nyugaton 6-9 fok között. a duna vízállása ma reggel: 122 centiméter.

/mti/

13,25.

- 25 -

bb 31. központi politechnikai műhelyt kapott a tizenötödik kerület
t vt/sze vm 1961. november 4.

Szombaton délelőtt nyitották meg ünnepélyesen a tizenötödik kerületi központi politechnikai műhelyt a doktor sándor utcai általános iskola épületében. két szalagfűrész, két egyetemes famegmunkáló, villanyköszörű, fémesztergapad, furógép, nagyméretű lemezvágó papírvágógép, továbbá dörzstárcsa áll rendelkezésre a műhelyben, ahol a gyakorlati foglalkozási órákon szükséges különböző anyagokat készítenek elő, méretezik, több mint 2.500 általános iskolai tanuló számára. a műhelyben - amelyet solt árpád, a tizenötödik kerületi tanács oktatási osztályának vezetője adott át rendeltetésének - mód nyílik arra is, hogy a gépi technika elsajátításában tovább képezzék a gyakorlati órákat vezető pedagógusokat.

a központi műhely létrehozását példás társadalmi összefogással mintegy 40 ezer forint értékű munkával segítették a tizenötödik kerületi népfrent-bizottság műszaki körének tagjai, valamint a sportszerárugyár, a rákospalotai növényolajgyár, a rákospalotai kötöttárugyár, a landler jeno járóműjavító üzemi vállalat, a járműfelszerelési gyár, a rákospalotai bőrkonfekció valamint a mezőgazdasági és villamosági ktsz dolgozói./mti/

bb 32. három nap alatt százharmincnyolc tonna készáru terven felül borsodnádasdon

vid te vm ki 1961. november 4.

a borsodnádasdi lemezgyár üzemrészeiben szombaton kisgyűléseken emlékeztek meg a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójáról. beszámoltak arról is, hogy az szkp huszonkettedik kongresszusa tiszteletére indított munkaverseny eredményeként októberben a hengerészbrigádok 188 tonna alapanyagot takarítottak meg. a brigádok elhatározták, hogy a munkaversenyt folytatják. november 7-e tiszteletére az elmúlt három napon 138 tonna készárut, 34 tonna félkészárut és hat tonna elektroöntecset készítettek terven felül./mti/

14,30

- 26 -

bb 35. háromnapos nemzetközi konferenciát rendeznek a gyárépítkezések továbbfejlesztéséről - sajtótájékoztató a technika házában

1 sb/tr vm vg 1961. november 4.

az építőipari tudományos egyesület vezetői szombaton sajtótájékoztatót tartottak a technika házában. beszámoltak arról, hogy a magyar tudományos akadémiával közösen november 9-től háromnapos nemzetközi konferenciát rendeznek az ipari építkezésekről. eddig 8 országnak több mint 80 szakembere jelentette be, hogy részt vesz a tanácskozáson.

a korszerű gyárépületek, üzemcsarnokok tervezésében és felépítésében Magyarország nemzetközi viszonylatban is előkelő helyen áll. különösen fejlett az épületszerkezetek helyszíni előregyártása, s a tiszta-vidéki vegyikombinát tervezésében már jelentős előrehaladás történt a gyárépületek tipizálásában is. az egységesített méretű szerkezetekkel csaknem a felére csökkent az üzemcsarnokok építési ideje és nagyobb arányban tudtak áttérni a gazdaságos előregyártásra is. a kábel-és sodronykötélgyárban épülő üzemcsarnokot a világ legnagyobb beton tetőelemeivel fedik le, s ezeknek helyszíni gyártásában a zsaluzó faanyag 95 százalékát megtakarítják. az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat most készítette el az első típus üzemcsarnok kísérleti tervét, amelynek feszített acél-huzallal erősített szerkezeteit az eddiginél is gazdaságosabban, nem előre gyártott telepen, hanem korszerű betonelemgyárban készíthetik el. ezekből a szerkezetekből sokféle célra lehet üzemcsarnokot építeni, a könnyűiparnak fonódát, szövődét, a gép-és műszeriparnak szerelőcsarnokot, gépműhelyt vagy akár raktárakat.

a háromnapos tanácskozáson magyar és külföldi szakemberek 14 előadásban ismertetik a gyárépítkezések legújabb módszereit, a vitában kölcsönösen kicserélik tapasztalataikat és javaslatokat dolgoznak ki a munka továbbfejlesztésére./mti/

14.40

- 27 -

bb 33. befejezte évi tervét a dunai vasmű legrégebbi üzeme

vid te vm ki 1961. november 4.

a dunai vasmű öntödéjében az első sztálinvárosi termelőüzemben először 1951. november 7-én csapoltak és öntöttek vasat.

az öntöde kommunistái az idén széleskörű versenyt indítottak, amihez üzem minden dolgozója csatlakozott. a közös cél az volt, hogy november 7-ig befejezzék évi tervüket a vas-és acélöntésben egyaránt. a munkaverseny eredményeként csütörtökön az acélöntők, szombaton pedig a vasöntők is teljesítették vállalásukat. a jó munkát az évi terv befejezésén kívül biztosítja az is, hogy a tavalyi selejt átlagot az idén harmadával csökkentették. /mti/

bb 34. felszerelték a porelszívó berendezéseket a mádi őrlőműben

vid te vm ki 1961. november 4.

a borsod megyében mádon épül az ország legnagyobb ásvány-őrlőműve. az elsősorban exportra kerülő bentonit feldolgozására létesített őrlőmű kerekén százmillió forintba kerül. az építkezés befejezéséhez közeledik. már elkészült a 28 méter magas, ötszintes épület, amelynek most a belsejét vakolják. kész a harminc méter magas kémény és a kazánház is.

az építkezéssel párhuzamosan megkezdtek a gépek szerelését. az új őrlőműben a gépeket teljesen automatizálják. a nyers bentonit szinte emberi kéz érintése nélkül kerül az őrlőkbe, majd zsákokba, illetve vagonokba. a 12 gépegységet mintegy két kilométer hosszúságú szállítócső köti össze. a csővezetéken pneumatikus berendezéssel továbbítják az anyagot.

/folyt.köv./

14.45

- 28 -

/bb 34. felszerelték.....1.folyt./vm

a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának tiszteletére kezdeményezett munkaverseny során szombaton elkészült az őrlőmű egyik legfontosabb berendezése a portalanító. az épület legfelső emeletén 9 porelszívót építettek. ezek közvetlenül szívják el a poros levegőt a hat őrlőtől, valamint a zsákoló automatától és a két kazántól. /mti/

bb 36. befejeződött a délmagyarországi fűrészek barcsi üzemének rekonstrukciója

vid/ká/j/m 1961. november 4.

a délmagyarországi fűrészek több mint 60 esztendő, korszerűtlen barcsi üzeme már nem tudott megfelelni az állandóan növekvő követelményeknek, s ezért 12 és félmillió forintos beruházással rekonstrukciót hajtottak végre. új fűrészcsarnokot építettek, s ezt korszerű gépekkel szerelték fel. az új üzemből csak december elsején kellett volna átadni rendeltetésnek, de az építkezésen dolgozó munkások vállalták, hogy a nagy októberi szocialista forradalom 44-ik évfordulója tiszteletére már november 5-re üzemképes állapotba helyezik. szavukat valóra váltották: november 4-én, szombaton mosonyi István, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője ünnepélyesen átadta az új fűrészcsarnokot. a barcsi üzem a dunántúli erdőkből származó faanyagból most már évente 10.000 köbméterrel több fűrészárut tud feldolgozni. /mti/

bb 37. megérkezett pécsre az első idei dohányszállítmány - jó minőségű a termés

vid/k.s./j/m 1961. november 4.

baranyában 60 dohánytermesztő szövetkezetében mindenütt készítik a termést az átadásra. az első szállítmány szombaton érkezett a beváltó vállalat pécsi telephelyére: eu alkalommal a mágocsi béke tsz adott át 40 mázsa dohányt. január végéig, az átvétel befejezéséig, összesen 2000 mázsa dohány kerül pécsre a szövetkezeti pajtákából. a baranyai dohányföldek termése jóminőségű, a levelek szép színeződésűek. az átvétellel egyidejűleg megkezdődött a dohánytermelési szerződés kötés is. az érdeklődés igen nagy: a termelőszövetkezetek két nap alatt 60 hold dohány termesztésére kötöttek szerződést. /mti/

14.55

- 29 -

bb 38. kina, korea, mongólia és vietnam - magyar képviselők szemével
- 40.000 kilométer a távolkeleti baráti országokban - sajtótájékoztató a magyar parlamenti küldöttség útjáról

t zs/tm/m/fm

1961. november 4.

Öt hetet töltött távolkeleti országokban a magyar parlament delegációja, a mintegy 40.000 kilométeres utat járt küldöttség élményeiről, tapasztalatairól vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke, a delegáció vezetője szombaton sajtótájékoztatón számolt be.

- a magyar országgyűlés küldöttsége négy távolkeleti baráti országot, kínát, koreát, mongóliát és vietnamot - kereste fel, - mondotta. - benyomásokban, maradandó élményekben és tapasztalatokban gazdagn érkeztünk haza. Utunk minden bizonnyal hozzájárult a kínai, a koreai, a mongóliai és a vietnami néphez fűződő barátságnak további erősítéséhez, kapcsolataink elmélyítéséhez.

- a legmélyebb benyomást az tette ránk, hogy ezekben a földrajzilag magyarországtól távol eső országokban is szeretettel, nagy figyelemmel kísérik népünk életét, alkotó munkáját, eredményeit. a fogadtatásunk minden állomásán valóban testvéri, baráti volt, s mindenütt úgy éreztük magunkat, mint akik közeli rokonokhoz, egy nagy családba tartozókhoz érkeztek. találkoztunk párt- és állami vezetőkkel, munkásokkal, paraszt emberekkel, értelmiségiekkel - s ezek a találkozások hűen tükrözték, milyen mélyen gyökerezik e távoli országok dolgozóinak szívében a proletárinternacionalizmus, a szolidaritás eszméje.

- a fejlődés - am ely kina, korea, mongólia és vietnam iparában, mezőgazdaságában és kulturális életében tapasztalható - aligha fejezhető ki szürke számokkal, egyszerű adatokkal. sanghajban, a szovjet-kínai barátság gyönyörű palotájában például ipari kiállítást tekintettünk meg, amelyen kina nehéziparának legújabb termékeit, a legmagasabb követelményeknek is megfelelő nagyszerű, új gépeket mutattak be. ulan-batorban többek között egy cipőgyárat láttunk, amelynek termelési eljárásait, felszereltségét bárhol megirigyelhetnék. s hatalmas lépéseket tesz az ipari fejlődés útján a demokratikus koreai és vietnami népe is.

/folyt.köv./

15.20

- 30 -

bb 38. /kina, korea, ... 1. folyt./ m

vass Istvánné ezután elmondta, hogy a magyar képviselők számos kulturális eseményen vettek részt, megismerkedtek az évezredek kulturájú népek új művé etével, felkerestek tárlatokat, muzeumokat.

- keserű, de kitörölhetetlen emléket hagyott bennünk a koreai népi demokratikus köztársaságban látott egyik kiállítás - folytatva, - ahol az érdeklődők azokat a baktériumbombákat tekinthetik meg, amelyeket az amerikaiak szórtak békés városokra és falvakra. vietnamban képeket, dokumentumokat mutattak nekünk az imperialisták gyalázatos tetteiről. Láttuk annak a kémrepülőgépnek rocsait is, amelyen dél-vietnamból diverzánsokat akartak észak-vietnamba juttatni. ezek a dokumentumok, képek, büntárgyak, az imperializmus sötét erőt teleplező bizonyítékok muzeumokban vannak, emlékeztetőjéül annak, hogy e népek békés alkotómunkáját milyen gyalázatos eszközökkel és módszerekkel akarják megzavarni.

az öthetes ut természetesen bővelkedett kedves epizódokban, szokatlan élményekben is. mongóliában például a képviselők ,,be-nyitottak,, egy tsz-tag jurájába, ahol meglepetéssel látták a berendezési tárgyak között a telepes rádiót, a varrógépet és a modern tüzhelyet. kínában az október 1-i ünnepi felvonulást, s ez alkalomból rendezett tűzijátékot nézték vég ig - s ezek nemcsak méreteikkel, de pompájukkal is maradandó emléket jelentettek. vietnamban festői szépségű tájakon jártak, de ellátogattak abba a külszíni bányába is, ahol jóformán csak ,,le kell hajolni,, a 8.500 kalóriájú kitűnő minőségű szénért.

- mind a négy országban felkerestük a parlamentet, kicseréltük tapasztalatainkat az ottani képviselőkkel. meggyőződünk arról, hogy közös az a törekvés: a dolgozó népet mind nagyobb mértékben vonják be a parlamentek törvényalkotó munkájába, az állam életének irányításába.

- a több mint egyhónapos utazás utolsó, nem hivatalos állomása a szovjet főváros, az akkor üléselő 22. kongresszus színhelye, moszkva volt. az itt szerzett élményekről csak annyit: a hatalmas város a kongresszus lázában égett, s a kongresszusi küldöttek, akikkel találkoztunk, elmondták: nagy hatást tett rájuk kádár jános felszólalása, az a szép siker és jó eredmény, amit a magyar dolgozó nép az élmúlt években a szocialista építésben elért.

/mti/

...

15.30

- 31 -

bb 41. kitüntetések a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából

t bc/gg/vl fm

1961. november 4.

a népköztársaság elnöki tanácsa a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulója alkalmából eredményes párt- és tömegszervezeti munkájuk elismeréséül 114 dolgozónak kormánykitüntetést adományozott. a kitüntetéseket dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szombaton délben az országház kupolacsarnokában nyújtotta át.

a kitüntetések átadásakor jelen volt marosán györgy és fehér lajos, az mszmp központi bizottságának titkárai, dr. minnich ferenc államminiszter, kiss károly, az elnöki tanács titkára, somogyi miklós, a szot elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, nagy dániel, az elnöki tanács elnökhelyettese, sándor józsef, az mszmp központi bizottsága párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője.

az elnöki tanács a munka érdemrend kitüntetést adományozta gosztónyi jánosnak, az mszmp vas megyei bizottsága első titkárának, molnár frigyosnak, az mszmp bács-kiskun megyei bizottsága első titkárának, csáki istvánnak, az mszmp szolnok megyei bizottsága első titkárának, pados istvánnak, az mszmp központi bizottsága osztályvezető-helyettesének, balogh sándornak, az mszmp központi bizottsága alosztályvezetőjének, besenvei miklósnak, a postás szakszervezet főtitkárának, farkas józsefnek, a budapesti javító tröszt igazgatójának, jánki kálmánnak, az mszmp budapesti 19. kerületi bizottsága első titkárának, kaunicz bétának, az mszmp központi bizottsága alosztályvezetőjének, somoskői gábornak, az építő- fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete főtitkárának. hetvenheten a szocialista munkáért érdemérem, huszonheten a munka érdemérem kitüntetést kapták.

dobi istván, a kitüntetések átadásakor beszédet mondott, amelyben megemlékezett a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójáról, s méltatta a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának jelentőségét, majd hangsúlyozta:

/rolyt.köv./
19.44

- 32 -

ma

bb 41. /kitüntetések a ... 1. folyt./ vl

- népünk kommunista pártja vezetésével építi az új társadalmat, annak a pártnak a vezetésével, amely a nép szabadságáért, a szocializmus építéséért, vívmányainak megvédéséért folytatott kemény harcaiban összeforrt a néppel. Önök, akik ma veszik át a kormánykitüntetéseket, túlnyomó többségben ennek a pártnak munkásai. Önök, mint választott pártszervek vezető munkatársai, politikai munkások, erejük és tudásuk legjavát szentelték hazánkban a szocializmus építésé, a nép felemelkedése ügyének. felelősségük és hivatásuk tudatában végzett munkájuk szép eredményei visszatükröződnek a gazdasági élet különböző területeinek fejlődésében, a párt tömegeinek a marxizmus-leninizmus szellemében történő formálásában, a párt politikájának népszerűsítésében és helyes megvalósításában, az új szocialista ember nevelésében.

a kitüntetettek nevében molnár frigyos mondott köszönetet. /mti/

bb 39. meghalt baranya legöregebb cigányvajdája

vid fm/ke/vl fm

1961. november 4.

a baranyai vémenád községben 93 éves korában meghalt orsós józsef, a megye legöregebb, s egyik leghíresebb cigányvajdája, aki mintegy féltévszázadon át viselte ezt a tisztséget. orsós józsef fiatalabb korában muzikusnak is kitűnő volt és mint primást, messze földön ismerték és szerették. /mti/

15.49

- 33 -

ma

bb 47. a szot 11. teljes ülésének határozata a második ötéves tervvel kapcsolatos szakszervezeti feladatokról

1 st/tr/vl vg

1961. november 4.

a szakszervezetek országos tanácsa 1961. november 3-án tartott 11. teljes ülésen megvitatta második ötéves tervünk végrehajtásából adódó tennivalókat, megállapította, hogy az ötéves terv, amely a szocializmus építésének további programját jelenti, számol a hazai és a nemzetközi adottságokkal, tehát reális és megvalósítható. biztosítja a népgazdaság egészének további töretlen fejlődését, pártunk 7. kongresszusa által meghatározott alapvető célok megvalósítását.

a tervben - hangsúlyozza a határozat - egész dolgozó népünk vágyai, szükségletei öltönek testet, ezért megvalósítása is a dolgozó tömegek tudatos, cselekvő közreműködését igényli. a terv végrehajtásához békés építőmunkára van szükség. a béke legfőbb biztosítója a szocialista tábor országainak ereje. azzal segítjük tehát leghatékonyabban a béke védelmét, ha terveinket megvalósítjuk, ha hazánkat gazdaságilag is még szilárdabbá, erősebbé tesszük. exportterveink, szállítási kötelezettségeink pontos teljesítésével nemcsak népgazdaságunk fejlesztését, hanem az egész szocialista tábor erősítését, s ezzel a béke erőinek további növekedését is szolgáljuk.

a szot 11. teljes ülése kiemeli, hogy terveink megvalósításának egyik fontos feltétele, hogy minden szinten torzítás nélkül érvényesüljön a párt politikája. szakszervezeteink nyújtsanak segítséget az állami gazdasági vezetésnek, hogy mindenütt egyöntetűen értelmezzék és hajtsák végre a feladatokat.

a határozat ezután a szocialista munkaverseny elvi kérdéseivel foglalkozik. kiemeli, hogy a munkaversenyt még szorosabban a terv megvalósítására kell irányítani. a versenyben résztvevő dolgozók elé olyan célokat állítsanak, amelyek a még kihasználatlan tartalékok feltárására ösztönöznek. gondoskodjanak arról, hogy a tervet műhelyekre, brigádokra lebontva mindenütt megismerjék a dolgozók. a munkaverseny a terv céljaival összhangban főképpen a gazdaságos termelésre, az anyaggal, energiával való takarékosagra, a termelékenység emelésére, a gyártási költségek csökkentésére, a műszaki fejlesztésre, az exporttervek maradéktalan teljesítésére irányuljon. szakszervezeteink kísérjék figyelemmel és akadályozzák meg a tervek mennyiségi túlteljesítését ott, ahol ezek nem népgazdasági, hanem csak szűk vállalati érdekeket szolgálnak.

/folyt.köv./
16.00

- 34 -

[Handwritten signature]

bb 47. /a szot 11. teljes ülésének ... 1. folyt./ vl

kezdeményezzék olyan üzemek vezetőinek szigorú felelősségvonnását, ahol a terv előírásait megsértve szűklátókörű, önös anyagi érdekből olyan termékekből gyártainak többet, amelyekre a népgazdaságnak nincs szüksége. helyes és szükséges azonban a tervek túlteljesítése olyan termékekből, amelyek elsősorban az exporttervek túlteljesítését szolgálják, vagy amelyekre a népgazdaságnak feltétlenül szüksége van és a nyersanyag felhasználása nem akadályozza más feladatok teljesítését.

a határozat a továbbiakban a verseny értékelésének módszereit taglalja. különös figyelmet kell fordítani a szocialista brigádok felkarolására. a szocialista brigádok példája a termelésben, a közügyek intézésében, a szocialista életmód keresésében magva lehet a szocialista verseny további fellendítésének, ezért helyes, ha e brigádok tagjait az őket megillető társadalmi felelősségben részesítik. a továbbiakban az ujtó- és észszerűsítő mozgalom fellendítéséről, a műszaki propaganda-munka javításáról, a műszaki, technikai színvonal emeléséről szól a határozat, hangsúlyozva, hogy a szakszervezeteknek és a gazdasági vezetésnek további erőfeszítéseket kell tenniük a dolgozók továbbképzése érdekében. ezután az anyagi ösztönzés kérdéseit és a tervezés demokratizmusának kérdéseit taglalja. felhívja a szakszervezeteket: segítsék hozzá a gazdasági vezetést, hogy a dolgozók javaslatainak ismeretében készíthessék el a népgazdaság, az iparág és a vállalat terveit. gondoskodjanak arról, hogy a beruházási tervek kialakításakor minden szinten érvényesüljenek a pártnak - és a kormánynak a beruházások koncentrálására irányuló határozatai, kísérjék figyelemmel, hogy a termelés bővítését és korszerűsítését szolgáló beruházásokkal egyidejűleg javuljanak a dolgozók munkakörülményei.

- fontos követelmény - folytatódik a határozat - hogy a gazdasági feladatok segítése párosuljon az emberekről való mindenirányú törődéssel. ez mindenekelőtt abban jusson kifejezésre, hogy lelkiismeretesen foglalkoznak szakszervezeteink a dolgozók ügyesbajos dolgaival, élet- és munkakörülményeinek javításával.

az ötéves terv megvalósítása a szakszervezeti vezetőszervektől is magasabb szintű koncentráltabb, céltudatosabb vezetést igényel - mondja a továbbiakban a szot teljes ülésének határozata. ezért a vezetés minden láncszemében rendszeressé kell tenni a határozatok végrehajtásának megszervezését és ellenőrzését.

/folyt.köv./
16.05

- 35 -

[Handwritten signature]

bb 47. /a szot 11. teljes ülésének ... 2. folyt./ vl

a szakszervezeteknek az ötéves terv alapos feldolgozásakor meg kell határozniuk iparáguk, munkaterületük legfontosabb feladatait, növelni kell az üzemi szervek önállóságát, felelősségét, mindenütt érvényt kell szerezni a népgazdasági érdekek elsőbbségének, a helyi vállalati érdekekkel szemben, szigorúan felelősségre kell vonni mindazokat, akik a dolgozók bírálatát elfojtják, vagy megtorolják, a párt- és kormányhatározatok, az állami és tervfegyelem megtartása és megtartatása, a bürokrácia elleni kíméletlen és következetes harc, a vezetés megjavításának elengedhetetlen feltétele - mondja a többi között a szakszervezetek országos tanácsa 11. teljes ülésének határozata. /mti/

..

bb 49. november hetedikére a megyék többségében befejezik a vetést - erő- és munkagépekkel segítik az állami gazdaságok a termelőségüket

vid ő kz/j-lm ká

1961. november 4.

a november hetediké előtti napokban az ország egész területén számottevően meggyorsult az őszi munkák üteme, a közös gazdaságok többsége az ünnepig be akarja fejezni a legfontosabb őszi munkát, a vetést, az ország egyik legfontosabb gabonatermő vidékén, szolnok megyében az állami gazdaságok, a teljes tervezett területen, 20.000 holdon befejezték a vetést, s november 7-ig még további 800 holdon teszik földbe a buza vetőmagját, a megye állami gazdaságai így a múlt évihez viszonyítva, mintegy 9000-10.000 holdat nagyobb területen termelnek őszi kálászosokat, a közös gazdaságok közül eddig 80 jelentette a nagy munka befejezését, a tervezett 173.000 hold búzából 150.000 holdat vetették el, különösen jó eredménnyel büszkélkedhetnek a karcagi, a jászberényi és az alattányi termelőségű szakszervezetek, ezekről a területekről megkezdték a gépátcsoportosításokat azokba a termelőségű szakszervezetekbe, ahol viszonylag még sok a vetőmag.

/folyt.köv./
16.20

- 36 -

bb 49. /november hetedikére ... 2. folyt./- szb

záróban az őszi árpa és a rozs már két héttel ezelőtt a földbe került, a búzának pedig 77 százalékát vetették el, a megyei szakszervezetek szerint mindössze háromnapos vetőmag van a megyében, csongrádiban 100 napja nem volt említésre méltó csapadék, s itt még mindig rendkívül nagy nehézségeket kell megküzdni az őszi munkát végző szakszervezeti gazdáknak, gyakran törnek a gépek, leszakadnak az ekefejek, bár a nehézségek mindenütt egyformák, mégis rendkívül nagyok a különbségek, a szentesi járásban, ahol mintaszerűen szervezték meg az őszi munkákat, november 7-ig befejezik a vetést, a szegedi járásban pedig még 60 százalékát sem érik el a tervnek, ha a két szomszédos járást összehasonlítjuk, lényeges különbségek tapasztalhatók a munka megszervezésében, amíg a szentesi járás gépparkjában csaknem minden traktor két műszakban dolgozik, addig a szegedi járásban, egyesül a kiskundorozsmai gépparkban 60 korábban kiképzett traktoros végez más munkát, s ezért nem tudják az erőgépeket kétfős műszakban üzemeltetni.

tolna megye közös gazdaságai a vetéstervüknek eddig 72 százalékban tették eleget, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy a tervezett 85.000 hold gabonából eddig 58.000 holdat vetettek el, a terv szerint a hét végéig még 6000-7000 holdon kerül a földbe az őszi magja, s ezzel a vetésterv teljesítése mintegy 80 százalékra emelkedik, a visszamaradó 20.000 hold elvetésére csak az ünnepek után kerülhet sor, a megye hat járása közül a bonyhádi járásban halad a legvontatottabban a munka, itt csaknem volt a betakarítás üteme, a traktorok nem tudtak időben hozzáférni a talajelőkészítéshez, a megye állami gazdaságai felkészítik az erő- és munkagépeiket most átadják a közös gazdaságoknak, husz disztiller és 30 vetőgép dolgozik november elseje óta a termelőségű szakszervezetekben, november 10. után pedig további 100, g-35-ös traktort adnak kölcsön az állami gazdaságok a termelőségű szakszervezeteknek. /mti/

..

17.12

- 37 -

sz. 50. a magyar dolgozók a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusáról

vlt. fa/ko szb fa

1961. november 4.

a magyar dolgozók nagy érdeklődéssel tanulmányozzák a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának anyagát, a nagyjelentőségű beszédeket és dokumentumokat.

a nógrádi szénmedence salgóiban dolgozó már több mint 2.000 tonna szenet adtak esedékes tervükön felül. salgóbánya fiatal főmérnöke, farkas béla, - aki a leningrádi bányászati főiskolán védte meg bányamérnöki diplomáját, s hosszabb ideig tanult a szovjetunióban - a következőket mondotta:

a szovjetunióban tanultam akkor is, amikor a szovjetunió kommunista pártjának történelmi jelentőségű 20. kongresszusa ülésezett, az a kongresszus, amelynek útmutatása nagyban hozzájárult a szovjet nép alkotó készségének kibontakozásához, a forradalmi lendület további fejlődéséhez, ennek hatása az azóta eltelt években megmutatta eredményeit a szovjetunió sokrétű sikereiben, többek között az űrkutatásban és a rakétatechnikában, s a tudomány szinte minden ágában. meggyőződésem, hogy a 22. kongresszus - további nagy sikerek alapja, amelynek arányait jelzi a kongresszus által elfogadott program is. a fejlődés adatai közül engem, mint bányamérnököt különösen két szám ragadott meg: a szovjetunió széntermelése 1955-ben 391 millió tonna volt, az idén pedig eléri az 513 millió tonnát, a bányászat ilyen arányú növekedése nemcsak óriási gépi beruházásokat igényel, hanem nagyszerű embereket, kiváló szakembereket és lenini vezetést. ez az alapja annak is, hogy a szovjet nép maradéktalanul végrehajtja a kommunizmus építésének letévesztő programját.

dr. greszmann sándor kiváló orvost, a sztálinvárosi kórház igazgató-főorvosát elsősorban az ragadta meg, hogy a kongresszus mily sokrétűen tárgyalta az ember életkörülményeinek állandó javulását összefüggő feladatokat.

- szó volt a lakásépítkezésről, - amelynek arányai lenyűgözőek, - a munkakörülmények további javításáról, az automatizálásról, más- szóval mindarról, ami szebbé, boldogabbá teheti az emberi életet. mi, sztálinvárosiak sokat tanultunk eddig is a szovjet emberektől. új városunkban, amely a környék egészségügyi központjává fejlődött, ma már minden 400 lakosra jut egy orvos, gyárainkban korszerű gépekkel, egészséges munkakörülmények között dolgoznak az emberek. /folyt.köv./

17.25

- 38 -

sz. 50. /a magyar dolgozók... 1. folyt./- szb

a lakások kényelmesek, egészségesek. az üzemekben orvosi rendelők segítik a betegség megelőzését. s mindennek eredménye, hogy sztálinvárosban a tüdőgyógyászati betegek aránya alacsonyabb az országos átlagnál. már dolgoznak az új kórház építésén. az új kórház tervezésénél - miként a gyógyító munkában is - hasznosítjuk a szovjet egészségügyi kultúra tapasztalatait, és azokat a terveket is szem előtt tartjuk, amelyeket a szovjet egészségügyi továbbfejlesztésére dolgoztak ki. magam is sokat tanultam petrovszkij professzortól. megtanultam tőle, hogy a gyógyulást kereső beteg nemcsak a száraz tudomány segítségét várja, hanem a gyógyító orvos meleg emberségét is igényli. a lenin-díjas professzor arra tanított, - ezt igyekszünk hasznosítani munkánkban is -, hogy a tudományt emberi szeretettel kell párosítani a megelőzés és a gyógyítás érdekében. az emberek jólétéért és boldogulásáért dolgozni - a legjobb feladat. ennek a munkának nagyszerű távlatait hirdette meg a szovjetunió kommunista pártjának kongresszusa.

deutsch miklós tudományos kutató, az agrobotanikai intézet táplánszentkereszti kísérleti telepének vezetője különösen a mezőgazdaság fejlesztésének nagyszerű távlatait kísérel figyelemmel.

- még ebben a hónapban a szovjetunióból utazom, - mondja, - örülök, hogy személyesen és közelebbről is megismerkedhetem a szovjet mezőgazdasági tudomány új eredményeivel, amelyeknek hatása már érezhető a szovjet mezőgazdaság eredményeiben, távlatai pedig szinte beláthatatlan fejlődést ígérnek. a szovjetunióban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak a mezőgazdasági tudománynak. többször jártak nálunk szovjet szakemberek, akiktől sokat tanultunk, s különösen az ragadott meg: milyen szoros kapcsolatban van a tudomány az élettel, a mezőgazdaság szükségleteivel. meggyőződésem, hogy gazdag tapasztalattal térek haza szovjetunióbéli utamról.

horváth jános, a nyíregyházi ságvári termelőszövetkezeti elnöke így foglalta össze véleményét:

- szívből örülünk a szovjet nép sikereinek. a szovjet emberek lendülete, a kommunizmus építésének távlatai bizakodással töltik el szövetkezetünk tagjait és fokozott helytállásra is serkentenek. a mi szövetkezetünk a kongresszus tiszteletére vállalta, hogy november 2-ára befejezzük az őszi betakarítását is, a vetést is.

/folyt.köv./

17.43

- 39 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 47. számú hír /a szót 11. teljes ülésének... 1. folyt./
második bekezdésének hatodik sorában helyesen:

... megillető társadalmi megbecsülésben részesítik. a to-
vábbiakban...

bb 50. /a magyar dolgozók... 2. folyt./- szb

Ugy dolgoztunk, hogy a vállalatot két nappal előbb teljesítettük.
s most felkészülünk a jövő évi munkára. nálunk nincsenek szü-
földek. ezért mi elsősorban a termés hozamok növelésével igyekszünk
hozzájárulni a gazdagabb holtnaphoz. az idén 100 holdat vetettünk
be bőtermő szovjet búzával. ezzel megalapoztuk annak a tervünk-
nek a sikerét, amely jövőre búzából 20, rozsából pedig 16 mázsás
átlagtermést irányoz elő. jól előkészített földbe vetettünk. jö-
vőre nem fogjuk kímélni erőnket, s ha jól ápoljuk, gondozzuk a
vetést, nem marad el az eredmény. /mti/

bb 40. kétezer tonnával több paradicsom, 58 százalékkal több
gyümölcs és 300 vagonnal több zöldborsókonzerv készült az idén

i tó/tm szb vg

1961. november 4.

Befejezéshez közeledik a konzervipar idénye, s az ételmezésügyi
minisztérium konzerv- és paprikaipari igazgatóságán már többé-
kevésbé fel tudják mérni, hogy az új termésig körülbelül milyen
ellátásra számíthatunk az utóbbi időben igen megkedvelt konzervek-
ből. mint a minisztériumban elmondták, a kedvezőtlen időjárás a
konzervipari alapanyagok termelésében is éreztette rossz hatását.

Összeességében a konzervipar háromnegyedév alatt mintegy 23
százalékkal termelt többet, mint a múlt év azonos időszakában, s
9 hónapra esedékes tervét is túlteljesítette mintegy 9 százalé-
kal. ez a túlteljesítés előreláthatóan az éves tervben is jelent-
kezni fog. a főbb cikkek termelése a következőképpen alakult: a
megfelelő termés eredményeként mintegy 58 százalékkal több gyü-
mölcskonzerv készült, mint tavaly hasonló időszakban.

/folyt.köv./

17.50

- 40 -

bb 40. /kétezer tonnával több... folyt./- szb

ez azt jelenti, hogy ebből a cikkből esedékes tervét is túltelje-
sítette a konzervipar. különböző gyümölcslevekből a tavalyi 52
vagon helyett 177 vagonnal készült szeptember végéig, de még töb-
bet is képesek lettek volna gyártani az üzemek. a paradicsomtermés
nem érte el a tervezett mennyiséget, a nyersparadicsom száraz-
anyag-tartalma azonban magasabb volt a szokásosnál, s így 2000
tonnával több paradicsomkonzervet gyárthattak mint tavaly. az idei
évre megállapított tervet azonban csak egy-két százalékkal telje-
sítették túl. zöldborsólevelek közül a tavaszi zöldborsóból mintegy
3.000 tonnával többet tartósítottak, s jó eredménnyel zárult a
lecsógyártás is: körülbelül 30 százalékkal túlteljesítették a ter-
vet. zöldborsóból a gyenge termés miatt csak a tavalyihoz hasonló
mennyiséget tartósíthattak. a vártnál kevesebb uborkatermés ked-
vezőtlenül befolyásolta a savanyúság-eltevést. bár mintegy 15 szá-
zalékkal több savanyúságot készítettek, mint tavaly, mégis csak
mintegy 85-90 százalékos tervteljesítésre számítanak, mivel ennél
a cikknél az átlagosnál nagyobb mértékű termelésnövelést tervez-
tek.

az eredmények alapján konzervekből körülbelül azonos szintű
ellátásra számíthatunk az új termésig, mint az előző évben. /mti/

bb 42. Őszi gondok a közlekedési vállalatoknál - tízezer köb-
méter hózott homokot tárolnak a síkos utak leszórására

ő hój/sze szb vg

1961. november 4.

A fővárosi autóbuszüzem tájékoztatása szerint az utóbbi napok-
ban már több ízben okozott zavarokat a köd, különösen a külső.
teremkerületekben. a végállomások ellenőrzői, a garázs mesterek
esős, nyirkos idő esetén nyomatékosan óvatos vezetésre intik a
buszvezetőket, felhívják a figyelmüket: balesetmentesen közleked-
jenek, inkább készenek a buszok, mint karambol keletkezzen a rossz
látási viszonyok miatt. a műszakiak viszont naponta ellenőrzik a
kódlámpákat, s a hibákat azonnal kijavítják. a kopott gumikat
kicserélték, nehogy a kocsik a síkos uton megcsusszanak. az uta-
zóközönséghez is kéréssel fordult az autóbuszüzem: esős, nyirkos,
ködös időben a szokottnál előbb induljanak utnak, számolni kell
ugyanis azzal, hogy az autóbuszok lassabban haladnak. az utasok
a megállóhelyeken ne álljanak közel a járdaszegélyhez, mert a
kocsik könnyen megcsusszanak.

/folyt.köv./

18.02

- 41 -

bb 42. /Őszi gondok... folyt./- szb

a fővárosi köztisztasági vállalat illetékesei gondoskodnak arról, hogy esetleges fagy idején elegendő szóróanyag álljon rendelkezésre. az idén körülbelül tízezer köbméter szózott homokot tárolnak a főváros különböző részein, különösen pedig a budai hegyvidéken. salak helyett szózott homokot használnak szóróanyagként, mert a só kissé feloldja az uttesten a jégkéreg, a homok pedig magába szívja a nedvességet, s használatával nem keletkezik tavasszal olyan nagymennyiségű por, mint a salak szórása esetén.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyi osztálya is arról adott hírt, hogy az országutak „legkényesebb”, szakaszaira kiszállították a szóróanyagot, s a szórást az idén részben gépesítik, homokszóró gépkocsik vonulnak végig az országutakon. elsősorban az ívekben - kanyarokban - hidakon, felüljárókon, emelkedőkön szórják a hintóanyagot a csuszások megakadályozására. az utöröket utasították, hogy szükség esetén szórják homokkal a felületeikre bizott utszakaszt. egyébként a közlekedés- és postaügyi minisztérium utügyi osztálya felkészült az esetleges havazásra is, s a legveszélyeztetettebb vidékekre már kiszállították a hómarókat és hóekéket.

a mávaut gépkocsivezetőknek is szigorúan előírták, hogy csuszós, zuzmarás uton a legmesszebbmenőkig tartsák be az ugynevezett követési távolságot. a műszakiak gondosan átvizsgálták a gumikat, s a kopottakat lecserélték. a mávaut-vezetők örömmel közölték, hogy az idén már minden autóbusszban megfelelő lesz a fűtés, úgyhogy az ilyen természetű, s korábban gyakori panaszok megszűnnek.

a mahart-nak már eddig is sok bajt és nehézséget okozott az időjárás, alacsony vízállás miatt ugyanis igen nehéz a teherhajózás. az utóbbi napokban azonban a köd nehezíti a hajózást. a mahart vezetői utasították a hajósokat, hogy rossz látási viszonyok esetén azonnal álljanak le, horgonyozzák le a hajót.

/mti/

182.15
1930

mti

-. -

- 42 -

bb 43. gádor istván keramikusművész kiállítása az ernst muzeumban

t fe/gg szb fm

1961. november 4.

gádor istván kossuth-díjas keramikusművész születésének 70. és munkásságának félévszázados évfordulója alkalmából szombaton kiállítás nyílt az ernst muzeumban. az ünnepi megnyitón nagy számban jelentek meg művészeti és társadalmi életünk képviselői, ott volt a diplomáciai képviselők több tagja is

kaesz gyula kossuth-díjas iparművész megnyitó beszédében többi között a következőket mondotta:

- ez a kiállítás egyben a magyar kerámiaművészet félévszázados története is, a festészettel és szobrászattal egyenlő művészi rangra emelte magyarországon a kerámiaművészetet. gádor istván stílusok indítója, nem egyszer alakítója, teremtője volt. /mti/

-. - modern

bb 44. 1400 mentesítő autóbussz-járat az ország különböző részein

k hbj szb vg

1961. november 4.

a november hó 6-7-iki kettős ünnep alkalmával a munkaidők módosítása következtében a mávaut autóbusszjáratok

5-én vasárnap, a hét utolsó munkanapjára,
6-án hétfőn, a kettős ünnep első napjára,
7-én kedden, a hét első munkanapját megelőző napra,
8-án szerdán, a hét első munkanapjára

érvényes menetrendszerint közlekednek.

a menetrendben meghirdetett járatokon kívül a nagyforgalmu vonalakon, mentesítő, illetve másodrészfjáratok közlekednek.

a rendkívüli forgalom lebonyolítására 300 tartalék-gépkocsit helyeznek forgalomba. ez országos viszonylatban 1400 mentesítő-járatot jelent.

a vidékre utazók elszállításának csúcspontja budapesti viszonylatban november 5-én délutánra várható. természetesen ugyanez jelentkezik az egyes vidéki nagyvárosok forgalmában is.

a visszaszállítás helyenként már 7-én a délutáni órákban megkezdődik és 8-ára virradó hajnalban a másodrészekkel közlekedő járatokkal folytatódik.

a mávaut állomásokon, elővételi pénztáraknál, indító helyeken megerősített szolgálatot tartanak. /mti/

-. -

18.38

- 43 -

mti

bb 51. elutazott a lengyel pedagógus szakszervezet küldöttsége

tm-lm sr

1961. november 4.

a lengyel pedagógus szakszervezet delegációja kristyna kuligowska, a szakszervezet titkárának vezetésével szombaton visszautazott varsóba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtájkára bucsúztatta. /mti/

--

bb 52. a békés megyei képviselőcsoport ülése

vid fm/ke-lm fm

1961. november 4.

szombaton békéscsabán ülést tartott az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja. csepregi pál, a békés megyei tanács vb. elnökhelyettese tájékoztatta a képviselőket a város- és községfejlesztés helyzetéről, a megye második ötéves tervének előirányzatairól és a jövő évi fejlesztési tervekről.

a képviselők a megyei felvásárlási operatív bizottság, valamint a mezőv vezetőivel megtárgyalták többek között a mezőgazdasági árutermelés és felvásárlás eredményeit és tenniavallóit, továbbá a földművelésszövetkezetek kereskedelmét és fejlesztését, a városi lakosság burgonya-, gyümölcs- és zöldségellátását. /mti/

--

bb 53. átadták a miskolci nehézipari műszaki egyetem első diszdoktori oklevelét

vid fm/ke-lm fm

1961. november 4.

szombaton rendkívüli nyilvános egyetemi tanácsülésen adta át dr. zambó jános, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora az egyetem diszdoktori oklevelét dr. schleicher aladár egyetemi tanárnak, a műszaki tudományok doktorának tudományos munkássága elismeréseként.

dr. schleicher aladár a miskolci nehézipari műszaki egyetem első diszdoktora. /mti/

18.44

- 44 -

Per

bb 45. ünnepségek iskolákban és felsőoktatási intézményekben a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára alkalmából

ö vt/fo/ke szb fm

1961. november 4.

az általános és a középiskolákban szombaton ünnepségeken emlékeztek meg a nagy októberi szocialista forradalom közelgő 44. évfordulójáról. számos fővárosi és vidéki iskolában ünnepi csapategyűlésen kisdobosokat és uttorókat avattak. az összejöveteleken résztvettek a munkásmozgalom veteránjai, köztük sokan olyanok, akik maguk is harcoltak az 1917-es októberi forradalom győzelméért.

ugyancsak szombaton rendezték ünnepi megemlékezésüket a marx károly közgazdaságtudományi egyetem oktatói és hallgatói. hály lászló rektor bevezető szavai után dr. vajda imre egyetemi tanár, a külkereskedelmi tanszék vezetője mondott beszédet, amelyet művészi műsor követett. az ötvös loránd tudományegyetem ünnepségének színhelye az egyetemi színpad volt. itt dr. ortutay gyula megnyitója után dr. szabó imre akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár méltatta a nagy októberi szocialista forradalom jelentőségét. az ünnepség egyetemi művészeti csoportok műsorával zárult. szintén szombaton rendeztek ünnepséget a budapesti felsőfoku tanítóképző intézetben, valamint a gyógypedagógiai tanárképző főiskolán.

a budapesti műszaki egyetem oktatói, más dolgozói és hallgatói megkoszorúzták az egyetem kertjében levő szovjet hősi emlékművet, majd az egyetem dísztermében rendezett műsoros ünnepségen dr. benedikt ottó akadémikus, egyetemi tanár, a villamosgépek tanszékének vezetője mondott beszédet.

a magyar iparművészeti főiskola, a magyar képzőművészeti főiskola és a liszt ferenc zeneművészeti főiskola növendékei és tanárai szombaton a zeneművészeti főiskola nagytermében rendezett ünnepségen emlékeztek meg a nagy októberi szocialista forradalom 44. évfordulójáról. sarlós istván, az mszmp 6. kerületi bizottságának első titkára mondott ünnepi beszédet, amelyet művészi műsor követett. /mti/

--

bb 46. rendelkezés az óvodai foglalkozásokról

1 vt/gg szb fm

1961. november 4.

a művelődésügyi miniszter most megjelent rendelkezése értelmében az óvodákban a gyermekek részére csak a „nevelőmunka az óvodában”, s az „utmutatás óvónők számára”, című kézikönyvben előírt terv szerinti foglalkozás tartható.

/folyt.köv./

18.54

- 45 -

Per

bb 46. /rendelkezés az óvodai... folyt./- szb

ezért az ének-zene, torna, balett, s más különfoglalkozásokat /különórát, tanfolyamokat/ meg kell szüntetni, s a jövőben ilyen foglalkozás az óvoda helyiségeiben nem tartható.

a továbbiakban a rendelkezés kimondja, hogy a napirend zavartlansága érdekében óvodán kívüli különfoglalkozás látogatása céljából a gyermekek időelőtti eltávozása az óvodából nem engedélyezett. /mti/

--

bb 48. ismétlődő esők a dunántúlon és az északi országrészekén - a következő napokban az alföldön is megszűnik a szárazság

i cs/hné szb ká

1961. november 4.

a földközi tenger térségében észak-európa felett egy-egy erős ciklonrendszer alakult ki az utóbbi napokban. az egyik délnyugatról meleg, szubtrópusi, a másik az atlanti óceán északi vidékeiről hideg légtömegeket áramoltat európa légterébe. jellemző például, hogy pénteken az alpkától nyugatra és északra fekvő országokban a nappali hőmérséklet általában 10 fok ig emelkedett, vagy az alatt maradt. ugyanakkor németországban 15-17, a balkánon 18-20, olaszország egyes vidékein 20 fok fölé emelkedett a hőmérő higánya. német- és olaszország több vidékéről, valamint a földközi tenger mellékéről kiterjedt zivatarokat jelentettek a megfigyelő állomások, viszont innsbruckban már leesett az első idei hó.

a kárpát-medence felett szombaton hajnalban csapott össze a hideg és a meleg. az összeütközés nyomán az ország nyugati és északi területein széles frontokon eleredt az eső. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, a balaton vidékén és a dráva-menti területeken a lehullott csapadék mennyisége már a reggeli órákban elérte a 10 millimétert. a délelőtt folyamán a dunántúlon csaknem valamennyi vidékén folytatódott az esőzések, s több északi megyéből is jelentettek csapadékot.

szombaton rendkívül éles hőmérséklet-különbség alakult ki az ország nyugati és keleti fele között. míg például sopronban 3, szombathelyről 4 fokot jelentettek a kora délutáni órákban, s budapestben is csak 7 fokot mértek, debrecenben még mindig 18, békéscsabán 19, szegeden pedig 20 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. ami a következő napokra, a közelgő ünnepekre ígérkező időjárást illeti, a meteorológusok „borulátóak„: hűvös jellegű, borús, esős időt várnak. a dunántúlon kialakult esőfront előreláthatólag áttérjed a dunántúlsza közére és a szárazságtól legtöbbször szenvedett tiszántúli területekre is. ugyanakkor természetesen kiegyenlítődik az ország két fele között kialakult nagy hőmérséklet-különbség. az ünnep második napján valószínűleg kisebb, átmeneti jellegű javulás következik be az időjárásban. /mti/

--

19.05

- 46 -

19/11/1961

bb 54. az állami egyházügyi hivatal elnöke fogadta a katolikus püspöki kar elnökét

te-lm sr

1961. november 4.

prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke, hivatali látogatása alkalmából szombaton fogadta dr. hamvas endre csanádi püspököt, a katolikus püspöki kar elnökét. a találkozás alkalmával közvetlen beszélgetés alakult ki az államot és a katolikus egyházat érintő kérdésekről.

ezután az állami egyházügyi hivatal vezetője találkozott az országos békatanács katolikus bizottságának vezetőivel. a hivatal elnökénél megjelent dr. beresztóczy miklós, az országos békatanács katolikus bizottsága főtitkára és dr. horváth richárd, a katolikus szófőszerkesztője, akikkel az elnök barátságos eszmecsereit folytatott a pápai békemozgalom időszéri kérdéseiről. /mti/

--

bb 55. új rendelőintézet nyílt tatabányán

vid fm/ke-lm fm

1961. november 4.

tatabányán az 1955-ben épült rendelőintézet már „kinőtte„ a város lakosságát. az eredetileg 700 személyes napi forgalomra létesített rendelőben most már 1500-1600-an fordulnak meg naponta. a város ugyanis új lakónegyedekkel bővült, s jelentősen megnövekedett a falvakból szakrendelésre bejövő betegek száma is. ezért most új rendelőintézetet létesítettek, amely elsősorban az új lakónegyedek, a kertváros és újváros, valamint a közel fekvő bányászati kerület jobb egészségügyi ellátását biztosítja. az új létesítményre - amelyet szombaton adták át - 3,3 millió forintot költöttek. régi épületet alakították át modern, jól felszerelt intézetté, amelyben nyolcféle szakrendelés lesz. /mti/

--

bb 56. az antos istván kollégium avató-ünnepsége

t ms-lm hné sr

1961. november 4.

a mester utcai 1. istván közgazdasági technikum pénzügyi tagozatának diákottnona az elmúlt iskolai évben teljesítette a szocialista kollégium cím elnyerésének feltételeit. az új kollégiumot antos istvánról nevezték el.

szombaton délután a kollégium dísztermében tartották meg az avató-ünnepséget, amelyen részt vett nyers rezső pénzügyminiszter, kossa istván, közlekedés- és postaügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter és özv. antos istvánné. a megjelenteket tóth gyula, a kollégium igazgatója üdvözölte.

/folyt.köv./

19.14

- 47 -

19/11/1961

bb 46. /rendelkezés az óvodai... folyt./- szb

ezért az ének-zene, torna, balet, s más különfoglalkozásokat /különórát, tanfolyamokat/ meg kell szüntetni, s a jövőben ilyen foglalkozás az óvoda helyiségeiben nem tartható.

a továbbiakban a rendelkezés kimondja, hogy a napirend zavartlansága érdekében óvodán kívüli különfoglalkozás látogatása céljából a gyermekek időelőtti eltávóváása az óvodából nem engedélyezett. /mti/

..-

bb 48. ismétlődő esők a dunántúlon és az északi országrészeken - a következő napokban az alföldön is megszűnik a szárazság

i cs/hné szb ká

1961. november 4.

a földközi tenger térségében észak-európa felett egy-egy erős ciklonrendszer alakult ki az utóbbi napokban. az egyik délnyugatról meleg, szubtrópusi, a másik az atlanti óceán északi vidékeiről hideg légtömegeket áramoltat európa légterébe. jellemző például, hogy pénteken az alpoktól nyugatra és északra fekvő országokban a nappali hőmérséklet általában 10 fok ig emelkedett, vagy az alatt maradt. ugyanakkor németországban 15-17, a balkánon 18-20, olaszország egyes vidékein 20 fok fölé emelkedett a hőmérő higánya. német- és olaszország több vidékéről, valamint a földközi tenger mellékéről kiterjedt zivatarokat jelentettek a megfigyelő állomások; viszont innsbruckban már leesett az első idei hó.

a kárpát-medence felett szombaton hajnalban csapott össze a hideg és a meleg. az összeütközés nyomán az ország nyugati és északi területein széles frontokon eleredt az eső. mint a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán közölték, a balaton vidékén és a dráva-menti területeken a lehullott csapadék mennyisége már a reggeli órákban elérte a 10 millimétert. a délelőtti folyamán a dunántúlon csaknem valamennyi vidékén folytatódott az esőzések, s több északi megyéből is jelentettek csapadékot.

szombaton rendkívül éles hőmérséklet-különbség alakult ki az ország nyugati és keleti fele között. míg például sopronban 3, szombathelyről 4 fokot jelentettek a kora délutáni órákban, s budapestben is csak 7 fokot mértek, debrecenben még mindig 18, békéscsabán 19, szegeden pedig 20 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet. ami a következő napokra, a közelgő ünnepekre ígérkező időjárásról illeti, a meteorológusok „borulatók”, „hűvös jellegű, borús, esős időt várnak”. a dunántúlon kialakult esőfront előreláthatólag áttérjed a duna-tisza közére és a szárazságtól legtöbbet szenvedett tiszántúli területekre is. ugyanakkor természetesen kiegyenlítődik az ország két fele között kialakult nagy hőmérséklet-különbség. az ünnep második napján valószínűleg kisebb, átmeneti jellegű javulás következik be az időjárásban. /mti/

..-

19.05

19/10

- 46 -

bb 54. az állami egyháziügyi hivatal elnöke fogadta a katolikus püspöki kar elnökét

te-lm sr

1961. november 4.

prantner józsef, az állami egyháziügyi hivatal elnöke, hivatalos látogatása alkalmából szombaton fogadta dr. hamvas endre csanádi püspököt, a katolikus püspöki kar elnökét. a találkozás alkalmával közvetlen beszélgetés alakult ki az államot és a katolikus egyházat érintő kérdésekről.

ezután az állami egyháziügyi hivatal vezetője találkozott az országos béketanács katolikus bizottságának vezetőjével. a hivatal elnökénél megjelent dr. beresztóczy miklós, az országos béketanács katolikus bizottsága főtitkára és dr. horváth richárd, a katolikus szófőszerkesztője, akikkel az elnök barátságos eszmecsereét folytatott a pápai békemozgalom időszéri kérdéseiről. /mti/

..-

bb 55. új rendelőintézet nyílt tatabányán

vid fm/ke-lm fm

1961. november 4.

tatabányán az 1955-ben épült rendelőintézet már „kinőtte”, a város lakosságát. az eredetileg 700 személyes napi forgalomra létesített rendelőben most már 1500-1600-an fordulnak meg naponta. a város ugyanis új lakónegyedekkel bővült, s jelentősen megnövekedett a falvakból szakrendelésre bejövő betegek száma is. ezért most új rendelőintézetet létesítettek, amely elsősorban az új lakónegyedek, a kertváros és újváros, valamint a közel fekvő bánhidai kerület jobb egészségügyi ellátását biztosítja. az új létesítményre - amelyet szombaton adták át - 3,3 millió forintot költöttek. régi épületet alakítottak át modern, jól felszerelt intézetté, amelyben nyolcféle szakrendelés lesz. /mti/

..-

bb 56. az antos istván kollégium avató-ünnepsége

t ms-lm hné sr

1961. november 4.

a mester utcai 1. istván közgazdasági technikum pénzügyi tagozatának diákotthona az elmúlt iskolai évben teljesítette a szocialista kollégium cím elnyerésének feltételeit. az új kollégiumot antos istvánról nevezték el.

szombaton délután a kollégium dísztermében tartották meg az avató-ünnepséget, amelyen részt vett nyers rezső pénzügyminiszter, kossa istván, közlekedés- és postaügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter és özv. antos istvánné. a megjelenteket toth gyula, a kollégium igazgatója üdvözölte. /folyt.köv./

19.14

19/10

- 47 -

bb.56./ az antos istván..... folyt./-Lm

ezután nyers rezső pénzügyminiszter átadta az antos istván kollégium működési engedélyét.

- ez a mai ünnepség - mondotta - jelentős esemény az iskola életében; a diákotthon kollégiummá alakult át és fölveszi antos istván nevét. ez a keletős esemény szervesen egybekapcsolódik, mert antos istván neve fémjelzi a diákotthon szocialista kollégiummá válását.

- a kollégium diákjai tanáraik utmutatását követve, igyekezzenek megfelelni a szocialista kollégium magas követelményeinek. ismerjék meg és kövessék antos istván életének személyes példamutatását. antos istván fáradhatatlanul vette ki részét a szocializmus építéséből, ugyanakkor nagy szaktudásával, a pénzügyi élet átfogó ismeretével, a fiatalság oktatásával szolgálta népünket.

-igyekezzenek antos elvtársunk példája nyomán munkájuk szakértőivé és kommunisztává lenni. korunk nemcsak a szaktudásban, hanem a társadalmi élet ismeretében is többet követel, mint a megelőző idők.

- amikor a működési engedélyt átadom- fejezte be beszédét - kívánom: minél jobban képezzék, tökéletesítsék magukat, hogy minél eredményesebben szolgálhassák a közösség érdekeit, és benne egyéni boldogulásukat is.

berecz jános, a kisz központi bizottságának tagja, átnyújtotta az új szocialista kollégiumának, a kisz központi bizottságának vörös zászlaját. a kollégium ifjúsága nevében szabó imre, a kisz tanács elnöke mondott köszönetet és ígérte meg, hogy a fiatalok antos istván nevéhez méltóan őrzik a zászlót. a technikum kisz bizottságának üdvözlését tarján teréz, kisz titkár tolmácsolta.

a zászlót antos istvánné avatta fel. vörös selyem szalagot kötött a zászlóra a következő szavak kíséretében: „Legyetek becsületesek, szerények, dolgozzatok hűen a párthoz és népünkhöz,, egyben átnyújtotta a kollégium fiataljainak antos istván néhány fiatalkori művét, amelyek szerzői díjából annak idején az üldözött ifjúkommunistákat segítélyezték.

az ünnepség végén jutalomkönyveket osztottak ki a kollégium legjobb diákjai között, majd a kollégium művészcsoportja adott ünnepi műsort./mti/

19.20

- 48 -

bb 57. a nabucco előadása a zezedi nemzeti színházban

vid fm/ke szb fm

1961. november 4.

Verdinek hazánkban csaknem száz év óta nem játszott operáját a nabucco-t szombaton előadták a zezedi nemzeti színházban. verdifiatalkori műve szabó miklós liszt-díjas művész fordításában, versenyi ida rendezésében került színre. nabuccot littay gyula, a többi főszerepet karikó teréz, harmath éva, szalma ferenc és vasas kiss lászló alakította. a zenekart vaszy viktor vezényelte. /mti/

--

bb 58. időjárásjelentés

tm szb li

1961. november 4.

a meteorológiai intézet jelenti november 4-én, szombaton 18 órakor:

esős, szeles idő

várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős idő, sokhelyen esővel, a dunántúlon és a hegyeken havasesővel. élénk északkeleti, keleti szél. nappali hőmérséklet keleten is csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: nyugaton 6-9, keleten 9-13 fok között. /mti/

--

bb 59. a lotto 44. heti hivatalos nyereményjegyzéke

sze szb li

1961. november 4.

a lotto 44. játékhetére 4,037.484 darab szelvény érkezett be. öt-találatos szelvény nem volt.

négy találatot 34 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 89.071 forint 25 fillér.

a háromtalálatos szelvények száma 3.455 darab, ezekre egyenként 438 forint 75 fillér jut.

két találatot 96.896 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 15 forint 60 fillér. /mti/

--

20.08

- 49 -

bb 60. a külügyminiszter távirata az ensz ügyvezető főtitkárához
k kül te szb fm 1961. november 4.

L. ter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere táviratban üdvözölte u thant-ot, az ensz ügyvezető főtitkárává történt megválasztása alkalmából. /mti/

bb 61. megkezdődött győrött a vagongyári vasas fesztivál
vid ke szb li 1961. november 4.

szombaton este győrött a szakszervezetek megyei tanácsa színházában ünnepélyesen megnyitották a 3. vagongyári vasas fesztivált, amelyen a wilhelm pieck vagon- és gépgyár művészeti csoportjain kívül bemutatják tudásukat a megye legjobb művészeti csoportjai is. /mti/

bb 62. a békéscsabai jókai színház megnyitója
vid hné szb li 1961. november 4.

békéscsabán a tervezett határidő előtt csaknem két hónappal elkészült a békés megyei jókai színház előcsarnokának újjáépítése. a dohányzóval és társalgóval bővült színház szombaton este schubert, három a kislány című operettjével nyitotta meg kapuit. /mti/

bb 63. zalában leesett az első hó
vid szb li 1961. november 4.

az ország délnyugati részében az utóbbi két hétben napról-napra változott az időjárás. pénteken például ragyogó napsütés volt, szombaton pedig újból esett. napközben a hőmérséklet annyira csökkent, hogy az esti órákban már havazott zalaegerszeg környékén. /mti/

20.15

- 50 -

bb 64. fogadás a mongol nagykövetségen

t sr-hné-lm li

1961. november 4.

szombaton este a mongol nagykövetségen dasbalin szambu, a mongol népköztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője, fogadást adott a szovjet-mongol barátsági egyezmény megkötésének 40. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent m.a. popov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint a szovjetunió budapesti nagykövetségének számos tagja.

magyar részről megjelent a fogadáson szarka károly és puja frigyes külügyminiszterhelyettes, radványi jános, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője, nagy jános, a külügyminisztérium főosztályvezetője.

dasbalin szambu a mongol népköztársaság ideiglenes ügyvivője és m.a. popov, szovjetunió nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, a fogadáson meleghangu, pohárköszöntőt mondott.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

21.24

- 51 -

20.24
Reka

Véga

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. november 5.

bb 1. jó kezdeményezés a budapesti kórházakban és egészségügyi intézményekben: felkutatják és átadják a raktárban heverő, használatlan műszereket, felszerelési tárgyakat

i zs/sze-lm sr

1961. november 5.

a budapesti kórházakban, rendelőintézetekben, szociális otthonokban és bölcsődékben a közelmúltban újszerű leltározást tartottak: gondosan számbavették, melyek azok a felszerelési tárgyak, orvosi műszerek, kisebb-nagyobb gépek, textilneműk, amelyeket könnyen nélkülözhetnek munkájukban, s amelyek hosszabb ideje használatlanul hevernek a raktárakban, pincékben.

a leltár elkészülte után kiderült, hogy egészségügyi intézményeinkben sok olyan heverőanyag van, amelyet másutt fel tudnak használni. a fővárosi tanács egészségügyi osztálya ezért hozzájárult ahhoz, hogy ezeket az ugynevezett elfekvő eszközöket könyvjóváírással átcsoportosítsák és az igényeknek megfelelően elosszák a különböző intézetek között.

az újpesti városi kórház például elektromos irányváltású mosógépet adott át a tétényi uti kórháznak. a főváros két helyi szociális otthona, a dózsa györgy uti munkásszállásnak különböző butorokat, éjjeliszekrényeket juttatott, a baross utcai szociális otthonból a rákospalotai otthonba szekrényeket, székeket, karosszékeket és egyéb berendezési tárgyakat szállítanak át. a jános kórházban régóta használaton kívül áll két gyógyszer szekrény és egy laboratóriumi asztal - ezeket az angyalföldi róbert károly köruti kórház kapja meg. a 20. kerületi gyermek-kórház ötven „többlet,, -takaróját a kerületi tanács oktatási osztályának adta.

a csepeli szakorvosi rendelőintézet a tbc-gondozónak elektromos hűtőszekrényt, a zuglói május 1 uti kórház a 20. kerületi egészségügyi osztálynak nagymennyiségű „csecsemő- és felnőtt,, -matracot, gyerekágyat, a 20. kerületi anyatejgyűjtő állomás pedig a helyi iskolaeorvosi rendelőnek villanyboylert

ad át./mti/
6. sz.
R. B.

- 1 -